

Ausztriában billenőre áll a belpolitikai mérleg

A keresztényszocialista párt leszámolni készül a szocialistákkal.

Seipel birodalmi kancellár lemondott és a lemondásával kapcsolatban komolyan beszélnek arról, hogy utóda a parlament elnöke, Dr. Alfred Görtler lesz. Görtler egykor a keresztényszocialista vezére volt. De miután református hitvért árt, nem volt más tennie, mint a pápgermánok közé állni, ami azt jelenti, hogy "esetlakozunk Németországhoz". Mint a parlament elnöke sokszor összehívott a bécsi szocialistákkal, akiknek több, mint hetven mandátumuk van a 165 közül. A keresztényszocialisták csak úgy tudták a többséget biztosítani, hogy a nemzetipártiakkal, a csatlakozás híveivel együtt tartanak. Ebben a csoportban a keresztény párt hívei voltak többségben, valószínűleg Seipel kancellár miatt, a ki nagyon jól tudta, hogy a csatlakozás lehetetlen és időseztlen.

Most azonban lehet, hogy a csatlakozás hívei erősen elnéveltek keverednek a vezető nélkül maradt keresztényszocialistákkal.

Mint ahogy a szocialisták nem

kívánják támogatni a kormányt és minthogy a párt nem adta beleegyezését, hogy az új kabinetben szerepet vállaljanak, újra csak a keresztényszocialisták és a nemzetiek fognak esélyt többséget kapni és a tárcákat magukhoz venni, de ebben a legnagyobb veszély az, hogy a szocialisták meg fogják nehezíteni Görtler kormányzatát, mint ahogy ő is sokszor megnehezítette a szocialisták működését.

Görtler korántsem olyan erős kéz, hogy egy erős kormányt össze tudna fogni. Ha a szocialisták kimaradnak a kormányból, az nyílt szakítást jelent a kormányval. Erre a csatlakozás a nemzeti önértéket azallig igyekszik felhívni, hogy a "Deutschland über alles" ideológia utáni futásban merülnek ki.

Bizonyos, hogy Ausztria egy újabb belpolitikai krízis elé kerül, mert Görtler nem tud olyan érdemeket felmutatni, mint Seipel és a tekintélye sem egyéb nyárszolgárai tekintélyével, ami a szocialistáknak nem sokat számít.

Kirabolták a chicagói románok templomát

Az egész kongregációt levezették a pincébe. A román konzult a Mária királynőnek emelt trónszékéből emelték ki.

Chicagoiban a banditák úgy látszik, nem tekintenek Istennek. A jelentés, amely arról a különös templom rablásáról szól, nem engedi megállapítani, hogy milyen templomot raboltak ki, de azt megállapíthatjuk, hogy azt a templomot, amelyet a román királyné két évvel ezelőtt a chicagói románok fogadtak.

Csak éppen az furcsa, hogy a kongregáció kirablása után rájöttek a rablók arra, hogy egy rablótól is elvettek mintegy 16 dollárt, amit a telfeladás után vissza adtak neki.

A banditák akkor hatoltak be a templomba, amikor mintegy hetven ajtatos hívő várt a szertartások megkezdésére. De még mielőtt ezt megkezdhetnék volna, a banditák körülfogták a papot és fegyveresen arra kényszerítették, hogy vonulassa le a híveit a templom alatti pincébe, ahol egymás mellé sorba állították őket és mindenkit megmozdítottak.

Minden elemelt pénz és ékszert elvették és amikor a munkájukkal elkészültek, rátekintették a híveket, hogy boruljanak le a földre, amíg ők el nem tűnnek. Ez is megtörtént.

Most a rendőrség keresi a tetteseket, akiket hetvenen látnak szemlét szembe, de eddig még semmi nyoma, hogy rájuk vagy nyomukra akadtak volna. Feltehetően beszélt szerint is sok ezer dollár értékű gyémánt és érektárgyat vittek el és meg nem számolható pénzeket.

A kongregáció tagjai között volt a román fő és alkonul is, akik abban a trónszékben ültek, amelyet Mária királyné amerikai látogatásának emlékére építtettek.

Lindbergh, a levegő hőse, huszonnégy órára eltűnt

Az egész Amerika szívdobogással várta, hogy hír érkezzen róla. Texasban szállott le

Az amerikai sajtó és a washingtoni hadügyminisztérium lélekzajtva várta az amerikai közönséggel, hogy mi lesz a levegő hősevel, aki huszonnégy órán át nem tudott életjelét adni magáról. Már a legrosszabb tragédiát látták, amikor egy szerre megérkezett a hír, hogy Lindbergh ezredes Brownsville, Texasban az ottani repülőteremre szállt.

Lindbergh ezredes Mexico Cityben szállt fel és New Yorkba indult, hogy jelen lehessen Herriek, volt francia követ, temetésén. Herriek holttestét

szombaton délelőttre várják New Yorkban.

Ismeretes, hogy Lindbergh a franciák ünnepséget és a fejedelmi fogadtatást, amelyben az óceán átrepülése után részesítették. Herriek, akkori francia nagykövetségnek köszönhető és Lindbergh, akinek egyben a bécsi szocialista párt is fűzött Herriekhez, jelen akar lenni a végzettségén.

Arról, hogy Lindbergh miért késett huszonnégy órát, és sorok irásakor még nem adták ki jelentését.

Az alabamai szenátor elátkozza a nedveseket.

"Egy ellenség cselekedte ezt" — idézte a bibliából a csornedves fia csontszáraz apja.

Tom Heffin alabamai szenátor csak akkor jutott a fölébe, hogy fiánál, amikor ez egy "egészségi utazásról" visszatért, hét üveg finom panamai likórt találtak csak akkor érte sült róla, amikor már az egész országot bejárta a hallatlan eset.

Washingtonban van a száraz apa és amikor megkérdezték tőle, hogy hogyan volt lehetséges, hogy fiát "szeszempészesen" érték, patetikusán válaszolt a bibliából: "Egy ellenség cselekedte ezt". És ezalatt valószínűleg azt érte, hogy valaki a fia elegáns bőrdíjait elcseszte a mérges italt.

Már sokkal emberibben hangzanak azok a szavak, amelyek fiának nedves ajkairól hangzottak el.

Tom Heffin, jr. azt mondja, hogy Smith exelnökjelöltnek igazza volt. Hogy az emberek, ha nekik úgy tetszik, igitanak, de hogyha egy olyan államban él, mint amilyen Alabama, akkor ennek az államnak "kell" a törvényeit tisztelni.

A legnagyobb bánata a fiatal Heffinek, aki nem tagadja, hogy hozott magával hét üveg finom italt, hogy az mind elfogyt az ut alatt, de mert az emberek jók voltak hozzá, nem sokat szenvedett az italthiány miatt, mert mindenkinél volt bőven.

Heffin szenátor megjegyezte, hogy bizony, a fia valamikor a szeszempészes rabja volt, de az orvosok rendelték elmentésére és az orvosok nem tudták feltehetően, hogy akkor, amikor neki fia fogadalmat tesz, hogy többé nem iszik, hogy akkor a bőrdíjait megrakja a fínom italokkal.

Heffin szenátor nagyon jól tudja, hogy az alma név Alabama-ban sem esik messze a fajtától és a fia ezt büszkén viszza.

Véres rendőr és kommunista összeütközés Petrozsenyban

A kommunistákat véresre verték és a sztrájkvezetőket lecsukták.

Bukarestből jelentik, hogy a petrozsenyi bányavidéken a kommunisták és a rendőrség között egy tüntetés következtében véres összecsapás került a sor.

A bányászok hetekkel ezelőtt sztrájkba léptek. Minthogy a bánya állami tulajdon, a kormány a sztrájk elfojtására rendőrokat és esendőroket küldött ki.

A munkások nem voltak hajlandók a régi skála szerint munkába állni és amikor a rendőrség megérkezett, óriási lármával fogadták őket, a kormányt és a rendőroket lebeugolya.

Bukarestből egy pár országosan ismert kommunista is volt jelen a tüntetésnél, akiket a rendőrség összefogdosott és elzárta. A tüntetésnek az lett a következménye, hogy nyolc kommunistát súlyosabban, többet pedig könnyebben megsebesítettek.

A rendőrség sortűzet adott le a bányászokra, mire kitört a fejtelenség és ennek a következménye volt a bányászok sebesülése.

Benes könyve a volt monarchia mellett

Molár Pál, a bécsi állami könyvtár igazgatója leleplezte Benes, hogy Benes a háború előtt könyvet írt arról, hogy az osztrák államot miként kell átalakítani, ellenben Benes a monarchia összeomlásának gondolatát elutasította s az egyes nemzeteket összekötő történelmi és gazdasági kapcsolatok szétválasztását elutasította.

KÉPEK MEXIKÓBÓL.

Itt mutatunk be két képet, mely eléggé mutatja a belháború dulta Mexikó állapotát. A felső kép egy sáncárkot mutat Naco mellett. Az asszonyok is segítenek a forradalmároknak árkot ásni. — A lentti kép. Torreón város egy részét mutatja. Repülőgépekről lőtt bombák pusztították el a város egy részét.

A canadai idegenek előtt végleg lezárul a sorompó

Canadai benszülőttek is csak akkor jöhetnek át, ha vízumdíjat fizetnek. A Supreme Court érvénytelennek mondja ki a "Jay Treaty"-t.

Mint ahogy az Egyesült Államok Supreme Courtja érvénytelennek mondta ki az ugynevezett "Jay Treaty"-t, amelynek alapján az amerikai és a canadai polgárok szabadon közlekedhettek a két ország között. Donald B. Frederiek szövetségi ügyész kijelentette, hogy minden olyan engedélyt, amely nem canadai születésű munkások minden akadály nélkül átjárhatnak az Egyesült Államokba.

Igy még a benszülőttek canadaiak és ott polgárosodottak is kénytelenek lesznek rendes vízummal átjárni, de amennyiben a Supreme Court döntése véglegesnek tekinthető, azon canadai bevándorlók, akik ott polgárjogot nyertek, csak akkor jöhetnek be az Egyesült Államokba, hogyha abba a kvótába juthatnak, amely országból származtak.

Ezzel az intézkedéssel megnehezítették azoknak az Egyesült Államokba való bevándorlását, akik számitva arra, hogy canadai polgárokká váltak, a canadai kvótába eshetnek, ha az Egyesült Államokba akarnak bevándorolni.

Már 1925-ben intézkedett a munkaügyi miniszter, hogy ezen törvényt érvénytelenítsék, de akkor a törvényhozás ki-mondta, hogy a törvény nem vonatkozik vissza és így csak azon bevándorlókra vonatkozik, akik nem canadai születésűek.

Ezzel a fémegoldással akart most a Supreme Court tisztázni és máris utasítást adott a bevándorlási hatóságoknak, hogy az idegenek Canadából csak a rendes kvóta számban jöhetnek be az Egyesült Államokba.

A Supreme Courtnek a döntése szörű szóra így hangzik: "Olyan canadai lakosok, a kik másutt születtek, nem Canadában, mint kvótabevándorlók tekintendők és abba a kvótába esnek, a

mely országból kivándoroltak, tekintet nélkül arra, hogy azóta canadai polgárokká lettek, vagy sem."

A Supreme Court ezen döntése hatályon kívül helyezi az 1925-iki éven a munkaügyi miniszterrel egyetértőleg hozott azon határozatot, amely szerint a canadai születésű munkások minden akadály nélkül átjárhatnak az Egyesült Államokba.

Ezzel az intézkedéssel megnehezítették azoknak az Egyesült Államokba való bevándorlását, akik számitva arra, hogy canadai polgárokká váltak, a canadai kvótába eshetnek, ha az Egyesült Államokba akarnak bevándorolni.

Mennyit ér a kormányzó becsülete?

Louisiana állam kormányzóját, mint már említettük, sok súlyos vád miatt felfüggesztették állásától. Ez rendben van. Még az is rendben van, hogy a kormányzó maga vezényelte a barátait a saját irodájából, hogy hogyan szavazzanak az ellene lázadók ellen.

Az is rendben van, hogy a mikor az egyik "barát" meg akarta állítani a rádiót, bele akart avatkozni az elemek munkájába, összeszett és megsemmisülten ezt kiáltotta: "Ennyit csak az fűzőtő szentvedett".

Gyér szófölséggel bár, de megszavazták a kormányzó vád alá helyezését.

S most jön a nagylelkűek megszólalása.

Azok, akik a kormányzóknak ellenségei, mert lopott, mert szerintük esalt, mert a szabad szóásra rávette az öklét, mert egy embert gyilkosságra bérrelt fel egyik honatyja ellen még egy pótszavazatot voltak kénytelenek hozni és ez az: "száz ezer dollár szavaznak meg arra, hogy Long kormányzó büntet igazolhassák a törvény előtt."

Vajjon mennyi pénzre lenne szükség, ha azt akarnák igazolni, hogy Long kormányzó "áptatlan", ha arra is száz ezer dollár kell, hogy büntetésig igazolják, amit az állami törvényhozás, a bizonyítékok alapján meg is szavazott.

Louisiana államban dollárokkal mértek a bünt és az ártatlanságot is.

Csakis egy ilyen államnak lehetett olyan kormányzója, akinek a becsületessége fellett most páleát törték.

És mégsem vagyunk biztosak benne, hogy Long kormányzó elítéltek. Még állami pénzen sem.

Minden tiz percben egy üzletet raboltak

A rendőrség bittal úti a nyomát három fiatal betörőnek, a kik öt rablást követtek el a város különböző helyein. Minden tiz percben érkezett jelentés arról, hogy három handita elvitte a kassza tartalmát.

Mire a rendőrség az egyik helyre megérkezett, a második már elvégezték a "gyors munkát".

Öt üzletet raboltak ki egy óra leforgása alatt és mintegy 600 dollárt emeltek el összesen.

Az utolsó üzlet előtt otthagyták kecskájukat, amelyet a körütra vittek és amelyről a rendőrség megállapította, hogy loptól homli.

A kirabolt üzletekben adott személyleírások pontosan egy és ugyanazok voltak és így a rendőrségnek nem kell különböző embereket meggyanúsítani.

A kirabolt üzletekben adott személyleírások pontosan egy és ugyanazok voltak és így a rendőrségnek nem kell különböző embereket meggyanúsítani.

Rev. Paul J. McGraw szeminárium tanára a Sacred Heart szemináriumnak, az életével játszott akkor, amikor nem vette észre, hogy Eoore-on, a folyó partján, az utca hirtelen megszakad.

Egy sedan gépel a Detroit Riverbe hajtott. De minthogy volt anyai lélekjelente, hogy a merülő autók az ablakát kitérték és kimászott belőle, mint jó úszó is, megmentette az életét.

Rev. McGrawt a szerenéselenség után egy autó felvette és az ecorsei katolikus parókiairavitte, ahol megállapították, hogy szerenésere semmi baja nem történt, csak a kocsija veszett oda.

Az Egyesült Államok repülői a mexicói határon

Repülőgépekkel védik a nemzetközi vonalat és "megfelelő" gyalogsággal

William Lassiter tábornok előterjesztése az Egyesült Államok kormánya megbízást adott Good hadügyminiszternek, hogy Lassiter tábornoknak becséssá rendelkezésre a nemzetközi vonal és egy esetleges mexicói invázió megvédésére a szükséges haderőket és ezzel formálisan is beleavatkozott az Egyesült Államok a mexicói forradalom ügyébe.

Good hadügyminiszter rendeletet adott ki két lovassági osztagnak, hogy vonuljanak be a veszélyeztetett zónába és egy repülősztagot parancsolt el Lassiter tábornok rendelkezésére.

Naco határmenti városban ugyanis a forradalmárok és a szövetségesek között folyt harcok következményeként öt amerikai súlyosan megsebesítettek és hogy a további konzekvenciáknak ellenállhassanak az amerikai határokon, szükségesnek találta a kormány hogy repülőgépekkel védjék meg a határt. A gyalogságnak az az utasítása, hogy se forradalmárokat, se szövetségi katonákat, akik a harcok előtt, vagy után menekülnek, fogják el és mint hadifoglyokat kezeljék.

Ninesen kizárva, hogy most, a mikor az amerikai határok mentén folynak a harcok, az Egyesült Államok kénytelen lesz formálisan is beleavatkozni a háborúba, amittől Gil kormányzó nem is irtózik, mert tudja, hogy ez a forradalmárokat teljesen elkedvetlenítette.

Esoobar tábornok, aki serével Galindo és Naco mellett nagy vereséget szenvedett, kijelentette, hogy abban az esetben, hogyha az Egyesült Államok katonái átlik a nemzetközi vonalat, mint ellenség tekintik és ellenük is harcolni fognak.

Az Egyesült Államok tizenyele repülője állandóan nyugtalanítja Esoobar seregeit és állandóan Naco felett repdesnek a szövetségesek és a forradalmárok között lefolyt harcok idején, egy nappal ezelőtt, hogy a hivatalos utasítást megkapták volna a hadügyminisztertől.

Esoobar tiltakozása dacára a repülőik felváltva szemlélik az eseményeket és bizonyos, hogy azon esetben, hogyha egy újabb amerikai sebesülés, vagy halálozást fordul elő, a repülőik bombázni fogják a forradalmi osztagokat, amelyek egyszere bészintettek minden aktívását.

Az Egyesült Államoknak az a véleménye, hogy nem rendes sorkatonaság ellen harcok, amikor a forradalmárokat üldözi, de banditákkal, mert Esoobar minden városban, amelyet ideiglenesen birtokába vesz, kinyitítja a börtönök ajtóit és a lakóikat fegyverbe kényszeríti.

Calles eddig a lázadóknak minden támadását visszaverte, de északon sikerült a forradalmároknak Santa Rosalia és Cuilacon városokat elfoglalni. Itt azonban csak egy napig tartották magukat a forradalmárok, s amikor annak a híre érkezett, hogy a szövetségesek újabb erőket koncentrálnak északon, a forradalmárok jobbnak látták teljesen feladni a reményt, hogy ezeket a tüzfészeket továbbra is megtarthassák.

Paral bányavidéken számitanak a forradalmárok egy döntő ütközetre, mert itt még nem tudták a szövetségesek a lakosságot elérni és a forradalmárok ellen hangolni.

Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

lenni. Dacára a forradalmárok erőlködésének, mégis minden azt a látszatot kelti, hogy nem fog

MAGYAR HIRLAP
A SEMI-WEEKLY Cedar 0414
ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
Address—Cin: 7911 West Jefferson Avenue — Detroit, Mich.
Publisher—Kiadó Editor—Szerkesztő
JULIUS PODÓR PRATTINGER FERENC
RATES OF SUBSCRIPTION — ELŐFIZETÉSI ÁR:
\$3.00 per year — egy évre Canadában: \$4 a year — egy évre
\$1.50 a half year — fél évre \$2.00 a half year — fél évre
Entered as second class mail matter at the Post Office of Detroit, Mich.

A TAGADÁS APOSTOLA

A memoárik rengetegében is figyelmet érdemel Winston Churchill legfrissebb köteté, amelynek nagyobb részében a versaillesi béketárgyalások alakulásának és menetének, Wilson színeváltozásának, Clemenceau tigris-kedének és Lloyd George szerepének a történetét írja le.

Külön fejezetet szentel a könyvben Oroszországnak és Leninnek, akit a nagy tagadónak nevez.
A cár — írja — 1917 március 15-én mondott le. Az ország liberális és radikális elemeiből ideiglenes kormány alakult, amelyet a szövetséges hatalmak rögtön elismertek. De ennek a kormánynak sorsa meg volt pecsételve. A hadsereg és a flotta felmentél tényleg a királdöntést megsejtette. A petrográdi katonai és munkástanács, a szovjetek őse és első mintája már kezdetől fogva mellékkormány szerepét töltötte be és külön politikát folytatott. A tanács a tekintélyek és a fegyver aláadásán dolgozott, az ideiglenes kormány pedig mind a kettőt fenn akarta tartani új és tetszetős formában. Bent az országban mindinkább bal felé sodródó forradalom, kívül a frontokon demoralizált hadsereg, amely tömegesen szökött meg az állásokból, vagy megadta magát és egy tehetetlen kormány, amely senkinek sem parancsolt és mindenkinek eleget akart tenni: ez volt Oroszország képe. A szövetséges hatalmak kormányai pedig abban a hitben éltek, hogy az orosz forradalom a legjobban uton van a konszolidáció felé és a demokratikus kormány Oroszország nagy hasznára lesz a közös ügynek.

Április közepén Németország végzetes lépésre határozta el magát. Akkor már kétségtelen volt, hogy a tengeralattjárók tevékenysége az Egyesült Államok beavatkozását fogja maga után vonni. A nyugati fronton már régóta használták a mérgező gázokat, az öldöklő lángszórókat. De ezek a fegyverek ártatlanok voltak ahhoz képest, amit Németország Oroszországgal szemben alkalmazott. Elzárva lepecsételt kocsiiban, mint valami mérgező bacillust, Lenint szállította Svábjából Oroszországba. Es Lenin április 16-án megérkezett Petrográdba.

Lenin úgy aránylott Marxhoz, mint Omár Mohamedhez. Ő volt az, aki az elméletet a gyakorlati életbe átültette. Ő találta ki az elméleti marxizmus gyakorlati módszereit, a kommunizmust. Rendeléseket bocsátott ki, jelszavakat teremtett, ő adta meg a támadás jelét, a halálos düfést a régi Oroszországnak.

Es Lenin volt a bosszu, Bátyját, aki valami gyilkosságba keveredett, 1894-ben felakasztották. Lenin akkor tizenhat éves volt. Elméje különös műszer volt. Magába fogadta az egész világot, történelmet, gondjait, bajait, butaságait és rosszságait. Magába fogadta és mint valami géppontból kisugározta. Ertelmének átfogó képessége ritka volt. Bátyjának kivégzése elméjének fehér sugarait egyetlen prizmán törte meg és ez a prizma vörös volt.

Lenin értelmét rendkívüli akaraterő irányította. Szervezte a férfikor deliké állta a szüntelen hajszát. Az élete elégett. De addig művét befejezte és egy ezredet nem fogja azt elfelejteni. Oroszországban mindenre rányomta bélyegét és elfoglalta helyét a világtörténelemben. Ezt a helyet sem Tamerlain, sem Dzsingiszkan nem vitathatta el tőle.

Kérlelhetetlen bosszu, nyugodt tárgyilagosságtól lehatva, jellemzi. Fegyvere a logika, harcmodora az opportunizmus. Érzésvilága hideg és széles, mint a sarki tengerek. Célja: megmenteni a világot, módszere: azt felforgatni. Meggyőződése biztos, de minden percében kész elveket változtatni. Gyilkos és tanu a gyilkosságokból, emberbarát és haramia. Jó férj, szeretetreméltó házigazda, a gyermekeket rajongva szereti, egyformán kész egy koldust megvédeni és egy császárt megölni. Lenin bosszujára személynél. Ha egyetlen embert kell megölnie, habozik és részvétet érez. De milliók életét kioltani, egész osztályokat kiirtani, belháború üszkét elvetni bármely országban és tönkretenni egész nemzeteket — neki semmi, tisztán elvi kérdés.

Lenin a nagy tagadó. Megtagadott mindent. Megtagadta az Istent, a királyt, a hazát, az erkölcsöt, szerződéseket, adósságokat, a törvényt, századok jogszokásait, az emberi társadalom egész szervezetét. És végül megtagadta saját magát. Megtagadta a kommunista rendszert. Hirdette az új gazdasági rendszert és elismerte a magánkereskedelmet. Megölte azokat, akik nem hittek benne és a végén belátta, hogy tévedett. Aki belátja tévedését, nagy ember. Nagy ember volt-e hát Lenin? Ember volt, aki úgy okoskodott, hogy ha az imperializmusnak szabad embertömegeket céljaira ágyutölteleknél használni, a kommunista laboratórium is kísérletezhet szociológiai céljaira a nyersanyaggal.

Amikor szervezete csődöt mondott, megingott alatta a talaj. Mondják, hogy halála előtt régi imákat mormolt a detronizált istenekhez. Ha ez igaz, azt mutatja, hogy az Olimpuszon is ismerik az iróniát. De ez az imádkozó rónos már nem volt Lenin.

A teste megcsufolta elborult lelkiét. Lenin megszűnt, mihielyt romboló ereje megtört. Pedig csak ő menthette volna meg Oroszországot, csak ő egyedül tudta volna megtalálni a visszafelé vezető utat, a mentő utat. Ezt látta, befáta. Meg is fordult, de elbukott a kezdő uton. Két szerencsétlenség jelent Oroszországnak Lenin pályáját. Az egyik a születése, a másik — a halála.

HIRSCHFELD BROTHERS
MAGYAR KÖZLEGYZŐI HIVATAL
7724 WEST JEFFERSON AVE. — DETROIT, MICH.
Üzlet nyitva reggel 7 óráig este 9 óráig.

RABSÁG

Nesztelen léptekkel halad. — Előtte a havas rengeteg. A fájfenyőkkel szegzi utait. Az orokmokon féltelmes vadak kerüngenek. — A vándor fölnevez és távolbalátó megtört tekintettel mered a messziség felé. — Dermesztő szél hajtja és rázza a fenyő lombjait. Félmeteszen szeg az ember elkerülte rengeteg. Gyönyörködve nézi a fehér világot, ami esendjével minden szennyet eltakar.

Gondolkozik és hirtelen a fájdalom súlyos írja önti el. — Fohászszereis törnek föl a szavak: — Nyugalom. — Karom erős, vérem izzó patakokban árad testemben. Agyam lüktet és a gondolatok ágaskodva kiáltanak az igazságok után.

— Bűnös vagyok? — kérdi önmagától. — El kell kerülnem a társakat, mert különböző utakat követünk és megtisztulnunk a szenny és a gázszag között vezet. Mégis ezer hanggal és vágással hívom az embert, a ki megragad. De fölémbre eseng a szó: Bűn. — Ő jaj! a földi létrák. — Nines megbeosztás. Sebhelyes varangy vagyok. Egy világ itélkezett és én a törpe, vagy talán a hős egészen egyedül vagyok.

E pillanatban havas szelroham aréba esapta a szel és eltűnik perekre előtte a fáj. — Lassan besötétedik. Nehezen vonszolja már magát. Egyszerre megtorpan és álmos tagokkal a földre rogy. A szél fűnyúl, az állati hangok vésses kísértésékként hangzanak.

Fölli, tovább megy és egyszerre előtti aréát az öröm sugar. Egy lámpa fénye világít felé. — Kitérja karjait és vig léptekkel halad előre.

Megérkezik. Bezörgel. Bölöp. — Nyájásan üdvözlök. Látják aréát a fardságot. Leültek és eledelel telt tálat raknak eléje. Párdat közmozdulattal simítja homlokát. Halásan rájuk tekint.

— Köszönöm. — szól — csak pihenni akarok.

Előtte áll egy fiatal leány. Csodálkozva nézi. — Hogy került az embertől elhagyott helyre egy ilyen virág? Mellette az asszony.

Szólanul tekintenek reá. Küzöttük nagy szárdékként az ismeretlenség örvénye áll.

Az asszony gyöngyöden megszólítja: — Homan kerül az éjben a mi vidékünkre?

— Messziről jövök. Elővérdtem a hegyek között és észrevétlenül rám borult az éjszaka. Reggel tovább megyek. Az éjszakában meghúzódhatom?

Az asszony csak jóságos tekintettel felel. Már elindul, hogy rendbe hozza a fekhelyét. — Nem fogok lefeküdni, — szólal meg a férfi. — Ma egyszer én virraszok a nyugalmuk felett.

Az asszony nyugvóra tért. Néma esend borult a lámpával gyéren világított sarokba. A leány ruháslut egy padkára ült. Szemeit lehunyja, az álom elkerüli. A valóság számára a legbivisebb jelenés. Figyeli a férfit és arára kiül a vágyódás. Meghallgatni őt.

A férfi kezre hajtott fejével, majd az ablakhoz áll és mélyreható tekintettel kémleli a veszedelmet és félelmet rejtő nagy pusztaságot. Lehunyja a szemét és meglevendik a világ képe és kint a rémek és kísértések helyett az elhagyott és régi ismerősök arra mered fele.

A leány közben feláll, melléje lép és szólanul megérinti a kezét. — A férfi összerézzen, ránez és öntudatlan mozdulattal megéleli egyik karjával őt. — A leány gyöngyöden hozzám: — Mi az igazság? — kérdezte a férfi.

— Mire gondolt barátom? — A férfit megkapja a szó találó kifejezése. Barátom... — ismétli esendesen. Valóság, mindannyian azok vagyunk, ismeretlenek. — A leányra néz és felel: — Az éjszakát kémelem és arra gondolok, hogy mennyi bűnt rejt az el. — A világra gondol? — Igen. — Mi a bűn? — kérdi a leány és arca a kintől vonaglik. — Az, hogy nem vagyunk

fölbresztése nélkül elindultak a rengetegen keresztül az új élet felé.

Lábaiknál fetrengtek a holtak, kik húzták előfölteleik súlyos láncait maguk mögött. Ők könnyű léptekkel haladtak, mert mögöttük elmaradtak a felvett rongyok törvényszerű szállangái. Előttük határozott körvonalakban domborodott ki tetűik szükségességére és értelmességére. A nap lángolt, mire a határba értek és lábuk alatt olvadt a fehér mező, hogy megmutassa helyenként újra szennyes színt, melyet derülten lépnek át a jámborok.

Goldföder Elza.

Nastfogel István maszkiállítása

Jól esik látni az amerikai lapokban, hogy Nastfogel Istvánról egy emlékező meg, mint ennek az országnak egy különös tehetségű és művészetében komoly kvalitású alkotóról, aki mióta a Detroit Civic Theatre van Detroitban, nem egyszer esodálkozásra kényszerítette azokat, akik ismerik a színdekoriáció művészetének jelentőségét.

Nastfogel István, mondani sem kell, hogy magyar. S hangsúlyozni sem kell, hogy a detroit-i művészi életben mi jelent nekünk az, hogy ő magyar. Sokkal többet, mint neki. S szinte sértsenek látjuk, amikor a vele kapcsolatos jelzők között nem látjuk ott, hogy "magyar művész".

Mégis úgy van, hogy Nastfogel neve mint magyaré ment bele a köztudatba, és így lehet, hogy a magyarsága már magától értetődő, és nem különös érdem, legfeljebb nekünk magyaroknak.

Nastfogel István a Bonstelle Színház melletti galériában egy különös kiállítás rendezett, a mely április 8-án kezdődött. Különös stíliú maszoktat tervezet, amelyek eddig legfeljebb a színészek szerepeit és karakteréhez készített, de most kommerciális uton is propagálja.

Nem pillanatnyi értékű művészet, de maradandó. A maszok mellett egy egész sora a lézi festési függönyöknek, szín tén olyan különös művészi alkotások, hogy az iparművészetet, egy újabb kultusz teremtetek meg, amelynek bizonyára nemcsak keletük lesz, de iskolát nyitnak meg az iparművészetekhez.

Erdemes, élvezetes Nastfogel kiállítását megtekinteni, amely még ezen a héten tartani fog.

A kiállítás a Bonstelle Színház épületben van, a színház bejárat mellett.

GÉCZY JÁNOS
magyar butorszállító és fuvaros
8105 THADDEUS STREET
Cary Street sarok
Telefon: Cedar 3285.
J. T. O. H.
8410 SOUTH STREET
Telefon: Cedar 3267.

Körmeny Árpád operaénekes rádiókertje

Megemlékeztünk arról, hogy az amerikai magyar művészek kétségtelenül egyik legkultiváltabb, művészi multjában legkomolyabb sikereket már Európában elért tagja tartózkodik jelenleg Detroitban, Körmeny Árpád, a magyar királyi Operaének tagja, kit először volt alkalmunk hallani hétfőn délután a W.J.R. rádiókoncerten.

Körmeny Árpád ezuttal három számmal szerepelt a misoron. Az első, O. Izis Yziris basszusária. Azok, akiknek alkalmuk volt Körmeny Árpád hangjának nemes kvalitását, mélyesges kulturáltságát, messze terjedő skálájának színeit megismerni, nem kételkednek abban, hogy Körmeny Árpádunk művészte bejárja az amerikai színházak közönségeinek lelkeit.

A magyarokat bizonyára a legjobban a "Halvány sárga róza" új muidal érdekelte, és a magyar levegővel, magyar buval és hittel teli "Eszik eső hegyen völgyön", legújabb magyar dal, amely itt-ott, bizonyos hogy könnyeket esalगतott a magyar szivekből a haza szálló, hazatekintő magyar aerekra.

Körmeny Árpád, mint értécsillink, rövidesen nagyobb skál

BUDAPESTEN

Az emberek ezrei szívják az amerikai cigarettát. Amerikában a magyar férfiak és nők tízezrei OLD GOLD cigarettát szívnak. Semmiféle más cigarettát sem szívnak. Tudják, hogy bárosnyos minőségű jó iz es élvezet van az OLD GOLD dohányban. Tapasztalathol megtanulták, hogy "egy köhintés sínes egy vagónnyaló OLD GOLD cigarettában."

Mi ennek a titka?

Itt a válasz:

Az OLD GOLD cigarettát muskotály de hánylétel keverébből készült, mely a Természet legfinomabb terméke. Ugyanis háromféle dohány terem ugyanazon a száron. A külső törzslevél vékony és száraz; kevés jó izt vagy zamatot tartalmaz. A felső tetőlevél kemény és gyomos; reszeli a dohányos torkát. De a középső muskotálylevél hűsítő hatású és illata átható.

Az OLD GOLD cigarettát készítő muskotálylevelet vásárolnak. Csak néhány aranyszínű levelet minden egyes bokor ama részéből, mely a szívhez legközelebb fekszik. Így szerzi meg az OLD GOLD cigarettát a mértéhez hasonló finomságát. Ez az oka annak, hogy mért szivhatja reggel, délben és este. Ez az oka annak, hogy egy köhintés sínes egy vagónnyaló OLD GOLD cigarettában.

Húsznak
ára
15 Cent

OLD GOLD

láj szerepekben jelenik meg az amerikai közönség előtt, és reményünk van arra is, hogy ez a magyar művész az egész Amerikában nemcsak ismertté teszi nevét, mert kétségtelenül ritka tehetség és hangjának képzettségével megállja a jobban ismert, jobban boldogított művészekkel is a versenyt.

Körmeny Árpád egyébként a magyar közönség előtt április hó 18-án, esütörtökön, a Körmeny Leó 25 éves jubileumán fogja tehetségének legjavát a detroit-i közönség előtt kibontani, amely egyszerre megismereti őt a magyar közönséggel, a mely bizonyos, hogy szívőbe zárja egyik leghetesebb művészt, aki magyar, aki még tisz

tán magyar és sok remény gyar állampolgároknak nem kell Olaszországba való utazásnál vízumdíjat fizetni.

Olaszország meg akarja könyvnyitni a magyar polgároknak az Olaszországba jutást, és ezt gazdaságilag is bizonyítani.

Mint hogy Olaszországba minden tavasszal nagyobb kirándulásokat tesznek a világ minden részéből, Magyarország megálapodást kötött az olasz hajós-társasággal egy kedvezményes árszabállyal, amelyben benne foglaltatik a vízumdíj mentesítése is.

Természetes, hogy ez a kedvezmény kölcsönös, és mind két országra szól. A magyar kormány is elförítte a vízumdíjat jegyügyökei arról, hogy a ma az olasz polgárok részére.

Petőfi Sándornak, a legnagyobb magyar költőnek, az élete és viszontagságai vannak megírva

abban a regényében, amelyet minden magyar olvasó minden más könyvnel szívesebben olvas el, mert Petőfi Sándor szerelmei a legérdekesebb olvasmányt képezik. Ezért veszik az

AZ ANYA KÁLVÁRIÁJÁT

MINDENNÉL SZÍVESEBBEN

Aki meg akarja venni ezt a három hatalmas kötetet, amelyben az anyák kálvá. és élete, a nagy költőnek bolyongásai vannak leírva

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN,

7911 WEST JEFFERSON AVENUE — DETROIT, MICH.

A HÁROM HATALMAS KÖTETET 2 dollárért MEGKAPHATJA. Vége meg mindenki, aki még nem olvasta ezt a megrákoló, elgondolkodtató nagy magyar regényt

NOW!
Second All-American AIRCRAFT SHOW

Ismerje meg a repülőgépek hírességeit — világhíres pilótákat, mérnököket, miniatyúron ott vannak a repülőgépek kiállításán. CONVENTION HALL, Detroit. Vasárnap a legutolsó nap. Ezután napnyira: Detroit 10-től este 10-30-ig.
BELLERBY FROY ÁRA: felnőtteknek 75 cent, gyermekeknek 25 cent.
A DETROITI KERESKEDELMI KAMARA ÉS AZ AERONAUTICAL KERESKEDELMI KAMARA VEZELÉK ALATT.

CONVENTION HALL

A rabok énekelnek

Esténként felhangzik a vasár- ésok között a misztikus körös: a börtönök baritonjai, tenorjai és basszusai lágyan folyó ritmusba.

A rabok énekelnek...
Havazó bus magyar és román dalokat kap szárnyára a szél, majd a hanghullámok ráfeksznek a jégablakkal fehérré dekortált Marosra és a víz vizre a bánatot, szomorúságot, a friss reményiséget a kis falvakba. Hogy a fogház igazgatóság által hivatalosan összeállított dalárda verődik-össze esti koncertre, vagy a lelkek mélyén működő szeizmográf dübhent a sziveket dalra, ki tudná azt megmondani. Ami a nagy kapun túl történik, az titok a külvilág részére, aki irigyezik a gondolatát, hogy behatoljon az acélrekesz mögé, felfedni a titkot.

A rabok énekelnek...
Sokszor megállnak az emberek a szürke épület előtt, hogy magukba szívják az éneket. A ridgel ellátka kényesített élekt ritmusos felhőidővel.

A tudományos mellet dalba merített szójátását. A hideg falakból kilehelt melegséget. Megállnak és hallgatnak.

A rabok énekelnek...
Egyszer, esendelő dermesztő estében, a keresztben ölelke-

Ártatlanul elítélt bankbetörő

Robert Flaucher hét évvel ez előtt azon gyantán alatt, hogy ő volt a Peninsular State Bank kirablója, '15 évtől 30 esztendőig elítéltetett és hat esztendő Jackson börtönben becsülettel ki is szolgált.

Robert Flaucher annak idején is vallotta, hogy ártatlan és egy leány miatt vallottak ellene. Alibit igazolt, de ennek dacára a zsüri a bankrablásban bűnösnek mondta ki, és mit sem törődött azzal, hogy az amerikai hadsergében a legnagyobb legénységi kitüntetést kapta és a francia hadseregtől is megkapta a legénységi keresztet.

Most, hogy az ügynek újrafelvételét kérelmezte a védője, Green kormányzó az iratok átvizsgálása és a tanúk újra való kihallgatása alapján szabadon bocsátotta Flauchert.

Flaucher egyébként a világháborúban meg is sebesült, és amit most vallják a tanúk, a rablásra képtelen lett volna, mert az egyik kezét, amelyet általában a pénztárhoz fogta a revolvert, nem is tudja felemleni.

Nyári Társasutazás Magyarországra

S. S. GEORGE WASHINGTON
(Egyenesen Brémába)
Indul New Yorkból, május 22-én.

A fényesen berendezett S. S. George Washington hajón induló társasutazást W. R. Dyckes, a United States Lines jól ismert képviselője fogja személyesen vezetni, aki az összes intézkedéseket az utazó társaság és podgyásának az óhazai rendeltetési helyig való szállítása iránt meg fogja tenni.

Utazók ezzel a hajóval és élvezze azt a páratlan elhelyezést, konyhát és szórakozást, amelyről a United States Lines összes hajói világhíretek.

Vagy választhatja a **S. S. LEVIATHAN** a világ legnagyobb hajóját, mely május 25-én indul Cherbourgban át.

Vegyen oda és visszautazásra szóló jegyet!

Teljes felvilágosítást és árakat forduljon a helyi hajóügynökséghez, vagy írjon erre a címre

United States Lines
1514 Washington Blvd., Detroit, Mich. — 45 Broadway, New York City, N. Y.

Canadában lefoglák az amerikai háborús hősokeket

Furesen helyzetet teremtett a canadai szárazak váratlan látogatása egy katoni klubban, amikor az amerikai veteránok a canadaiakkal éppen a világháború emlékére ültették poharaikat, eredeti canadai itallal.

Canadában sem szabad az ivás és erre sem az amerikaiak, sem a canadai tisztek nem számítottak, amikor a múlt vasárnap megtartották Amerikának a világháborúba való bevonulásának az évfordulóját.

Az amerikai tisztek a legnagyobb meglepetés érte, nem akartak hinni a valóságnak, hogy Canadában, a háború emlékműjén beállítsanak a canadai száraz ügynökök és elvigyék az italt, a clubhelyiséget az orruk előtt lelakatolják.

Azt hitték, hogy Amerikában vannak, holott itt nagyon nehéz lenne elgőzdelni, hogy száraz finánek ajtó nyissanak egy fizeti gyűlésre, még ha bármennyire is folyik az ital.

Magyarországba 7 nap alatt

A NEW JERSEY-I MAGYAR LAPSZÖVETEC RENDEZÉSÉBEN

A kirándulás a North German Lloyd legnagyobb, legnagyobb és leggyorsabb hajóján, a **BREMEN** gyorsgőzösén lesz rendezve. A Bremen hajónak ez lesz az első útja New Yorkból Európába és természetesen a legmondásosabb előkészületeket teszi meg a társaság arra nézve, hogy ez az uti mindenki számára örök emlékezetes maradjon.

Indulás New Yorkból Julius 27-én

Kényelmes, tágas, 2 és 4 ágyas pompás kabinok állnak az utasok rendelkezésére.

\$208.50	\$216.25
HARMADIK OSZTÁLY BUDAPESTIG ÉS VISSZA.	TURISTA OSZTÁLY BREMÁIG ÉS VISSZA.

Foglalja le kabinját mielőbb, mert a legjobb helyet biztosít magának. Szóljon amerikai barátainak is a kirándulásról.

Mindenféle felvilágosítást forduljon a helyi ügynökséghez, vagy:

NORTH GERMAN LLOYD
1215 WASHINGTON BLVD., DETROIT.

A kisebbbsegek csalódtak a Maniu kormányban

Erdélyi hírlapok híradása szerint a magyar iskolakérdésekben eddig még egyetlen kezeltelhető eredményt sem sikerült elérni a nemzeti parlament részéről. Amíg idáig a magyar képviselők elérték, az eszupra igért volt, nagyhangú igért. Ha Kosztánczú közoktatásiügyi miniszter tényleg akar tenni valamit a tíz év óta héklyóban tartott magyar iskolák kedvéért, miért nem intézkedett már rég, hogy a consilium Permanent letárgyalja a száz magyar iskola nyilvánossági jog iránti kérvényét, melyeknek elintézésre már évek óta huzódik. Ami viszont a magyar iskolák államségélyét illeti, elvileg ezt már az Avarescu kormány is elismerte még a Maniu kormány előtt, sőt az Avarescu kormány még tovább is ment, mert tényleg ki is utalta az államségélyt s ha meg nem bukik, talán tényleg fel is lehetett volna venni a pénzt. Végzetlenül esodálatos tehát, hogy a Maniu kormány még mindig nem talált módot arra, hogy a magyar kisebbbsegek a jogos kérdésüket, melyet már tíz évvel ezelőtt nemzetközi szerződés rendezett, elintézzé.

Borzalmas szenvedés vár a jövő háborúban a polgári lakosságra

Londonból jelentik: Az angol népszövetségi unió ülésén lord Halsbury a legsötétebb színekben esztellte a polgári lakosság várható szenvedését a jövő háborújában.

A legtöbb hatalom — mondotta — óriási bombavető repülőgépekkel rendelkezik, amelyekkel hadvédelés esetén rögtön nyílt városokat bombáznak és főként mérgezett gázokkal fognak támadni.

A London felett megtartott légi gyakorlatok bebizonyították, hogy egy határozott támadási területet nem lehet teljes biztonsággal megvédeni. A borzalmak elhárítására csak egy eszköz van: elég erős légi haderő tartása, amelynek segítségével a rögtön megtörténő leheszen fenyegetni, akkor majd kétszer is megmondani az ellenség, mielőtt ártatlan polgárok életét kioltaná.

A megtörténi fenyegetés hatályosságára felemliti, hogy ő maga 1916 karácsony táján egy repülőgéppel a Vogézekben tartózkodott, amikor a németek egy elfogott angol kémeket ki akartak végezni. Arra a fenyegetésre azonban, hogy az angolok rögtön tönkre bombázzák a legközelebbi német városokat, nem merték egy hajszálát sem bántani az angol kémnek.

Hét évet ült egy leány miatt

Bob Flaucher hét esztendővel ezelőtt, azzal gyanusítottan, hogy ő rabolta ki az egyik detroitit bankot, 15-től 30 esztendőig tartó börtönre ítélték. Bob Flaucher-nek van három testvére. Egyik rendőr, a másik egy bankban ör, a harmadik a bevándorlási hivatalban szolgál, rá mégis azt fogták, hogy betört egy bankba és elvitte a sok pénzt és revolvert is fogott a pénztárhoz.

Flaucher tagadott és védekezésül csak annyit mondott, hogy egy leány vitte kelepéce. Nem szívesen türte, hogy a zsüri, az ügyész és a bíró is a látszat alapján ítélje el, de hét esztendőig türnie kellett, amíg egy másik tárgyalásban meg nem állapították, hogy a bankrablásban ő nem lehetett bűnös.

Green kormányzó megkegyelmezett neki és most újra szabad ember és újra akarja kezdeni az életet.

Nemesének kívánságai, nincsen egyetlen szava ahoz a nőhöz, aki börtönbe juttatta.

Élni akar és az egyetlen öröme, hogy már nem szívesember, de tiszta névvel az emberek közösségében börtönkáló ember lehet, mert mihez kezdjen egy ember, akinek hét esztendő börtönre került van. Nem hordhatja az arcán az ártatlanságát a bizonyítékait.

Még jó, hogy nem végezték ki, mert mit csinálna most a zsüri és a bírói lelkiismeret?

Hodzsza bukásának utóhangjai

Hodzsza bukása Szlovénzskón nem váltott ki nagy sajnálatot. Legkevésbé sajnálták az autonómisták, akikkel harcban állott. Bukása azonban jó tanulság a tótok részére annak illusztrációjával, hogy a csak politika felhasznál minden szlovákot, a ki vele együttműködésre ajánkozik, de aztán ócskavasként dobja félre. Az 1918-as évek ugynevezett eszlovákok politikuskoknak gazdag szlovák garnitúrájából ugyszólván egyet-

Hirdessen!

GARAGE
Szakszerű javításokat kényelmes autók mellett. Áram elvételünk, színtelen Battery Utles és javítás. — Rak-tárolás vannak uti Battery melyeket olcsón és gyorsan meg lehet adni. **DELRAY GARAGE** SVENDEK ES HORVÁTH 200 Gary Str. Phone: Cedar 0471

Használja a közelében levő irodát

A Detroit Edison Companynak mindenki szomszédságában van egy fiókrodája. Ezekben az irodákban elvégezheti üzleti ügyét a Detroit Edison Companyval és nincs szüksége bemenni a városba. A szomszédságában levő iroda lebonnyolja mind azokat az üzleteket, mint a főiroda. Lámpák megújítása, új összekötések, címvaltozás, lezáráások, számlák másolatai, számla kérdeszokódések, számlák fizetése, kérdeszokódések a fogyasztásról, alkatrészek vásárlása és javítási rendelések — elfogadtnak. A környékbeli fiókrodák a villamosság használoinak javára lettek berendezve.

THE DETROIT EDISON COMPANY

A skandalozus kormányzót elbocsátják

Baton Rougeból jelentik, hogy Huey P. Long Louisiana állam kormányzója ellen emelt vádpontokat olyan viharos ülések között tárgyalta az állami törvényhozó testület, hogy a terem valóságos haretérnek nézett ki.

A kormányzót a többek között azzal is vádolják, hogy egy bizalmas emberét felbújtotta, hogy az egyik állami képviselőt tegye el láb alól, és ezért jól meg fog neki fizetni.

A vádpontok között szerepel 19 olyan pont, amelyeknek mind egyikéért, ha bevezetődnek, a kormányzót el kellene bocsátani az állásából.

A legmegdöbbentőbb még az is, hogy amikor a bizalmi kérdés felmerült, a szavazatokat egyenként adták le az állami törvényhozás tagjai, amikor a terem teljesen üres volt, mert a kormányzó maga elnökölt, és a titkársja szedte a szavazatokat, hogy így ellenőrizhesse, hogy kire szavazott. Ez ellen a honatyák lármásan tiltakoztak, úgy, hogy az állami rendőrségnek kellett bevonulni, a mely a rendet fenntartotta és a lármának utját állotta.

Long kormányzónak nagyon sok a barátja a törvényhozásban és ennek tulajdonítható, hogy a legsúlyosabb vádak dacára is, csak 58 szavazatot szolgált amellett, hogy a kormányzót fel kell gúgusztani és 40 mellette szavazott.

Mint hogy a kormányzó elbocsátásához kétharmad szavazatot kell, valószínű, hogy Long továbbra is megmarad kormányzónak, és Louisiana állam ré-mének.

Bombát küldtek New York kormányzó-jának

Szerencsére a bombát egy postaszolga találta meg. Dinamittal töltött cukarkakombák voltak.

Franklin D. Roosevelt, New York állam kormányzójának ismeretlen tettesek nagy meglepetéssel akartak szolgálni. Egy esomagot adtak fel, amely eljuttatott a 33-ik utca és a 8-ik avenuei postahivatalig. A kormányzónak volt eimezve, az alibany kormányzó hivatalba.

Amikor a postaszolga a esomagot sepregetés közben meglátta, gyanusnak tetszett neki, mert egy zsinórdarabot látott a esomagból kikandikálni. Erre a esomagra lépett, amely össze-tört és ezzel lehetetlenné vált, hogy működésbe jöjjön a gyújtó zsinórja.

A bomba fémdobozba volt helyezve egy ismert cukorkagyártmány jelzésével ellátva, hogy így ne keltsen gyanut a kormányzónak.

Amikor a szolga a bombát meglátta, azonnal vízbe dobta, hogy így minden balesetet megakadályozzon.

Hogy a esomagnak ki volt a feladója, azt nem tudták megállapítani, mert látszólag hamis névvel volt ellátva a feladó levény. A posta alkalmazottak közül senki sem emlékszik arra, hogy a esomagot ki vette fel, holott ezen a postaállomáson adták fel.

Roosevelt kormányzó nem ijedt meg, amikor hírül hozták neki a különös meglepetést.

NYILATKOZAT

Miután bérleti szerződésünk 1929 március 30-án lejárt, 1929 február elsejétől kezdődőleg hirdettük kiárusítási eladásunkat.

1929 április elsején üzletünk helyiségeit át-akartuk adni az ingatlan tulajdonosainak, a Heyn's Bazaar Companynak, mikor a tulajdonosok az utolsó percben megmástitták terveiket és új bérleti szerződést adtak nekünk.

Ennélfogva természetesen abbahagytuk kiárusítási eladásunkat és üzletünket tovább folytatjuk ugyanazon a helyen.

Field's Cloak & Suit Company sok év óta van jelenlegi helyén és egész Detroitban úgy van elismerve, mint a népszerű árak vezető üzlete női és leány ruhákban, iskolásruhákban, szövet és szörmekabátokban, ruhákban, öltözetekben, női kalapokban, harisnyákban, ékszerekben és táskákban.

MINDENT OLCSÓBBAN AD

FIELD'S

1247 Woodward Avenue,
DETROIT, MICHIGAN

"Nyuljon egy Lucky-ért és ne édesség után"

Fannie Ward
aki mindig fiatal
külsőjéről híres.

"Nyuljon egy Lucky-ért és ne édesség után." Ez volt az én politikám mindig, a Lucky kezdete óta—az én módszerem olyan alak megteremtésére, amelyre szükségem van, hogy mint a mindig fiatal Fannie Ward-ot ismerjenek. Tehát azt mondom a nőknek, aki ki akarják játszani az időt, amint ezt én tettem. "Nyuljon egy Lucky-ért és ne édesség után."

FANNIE WARD

Fannie Ward aki mindig fiatal külsőjéről híres.

Nyuljon egy Lucky után édesség helyett.

A MODERN, józan észerint Avaló módszer—egy Lucky után nyulni, ahelyett, hogy hízaló édességek után nyulna. Ezek csilnálnak—a férfiak egészségesen és jó karban maradnak a nők megtartják csinos alakjukat. Lucky Strike, mely a legfinomabb dohányok szakszerű keveréke, melyet azután a "toasting" eljárásnak vetnek alá és amelynek íze a hízaló édességek után való vágyódásért kellemes változást nyújt.

A "toasting" megszabadítja a Lucky Strike-t a tisztatlanságtól, 20.679 orvos ismeri ezt el, amikor azt mondják, hogy a Lucky kevésbé izgat, mint más cigaretták. Ezért mondják az emberek: "Jó dolog Luckyt szívni."

Jegyzet: Szaktekintélyek a cigaretták fogyasztás orvosi elméletét annak tulajdonítják, hogy a gyártási eljárás a hő alkalmazásával tökéletesíti. Valóság az, hogy az 1928-ik esztendőben a Lucky Strike cigaretták nagyobb emelkedést mutat mint a többi cigaretták együttvéve. Ez határozott formában erősíti meg azt a bizalmat, amellyel a közönség felfelé fordulója miatt, a Lucky Strike iránt viseltélik.

"It's toasted"

Nem izgatja a Torkot—Nem Kőhögöt.

A National Broadcasting Company rádió kapcsolásai révén minden szombat éjtel országos rádióműsor van. A Lucky Strike Országos "The Tunes that made Broadway, Broadway"—t adja elő.

© 1929, The American Tobacco Co., Manufacturers

Elégia a magyar nyelv amerikai sorsáról

A "HELIKON" című Erdélyben megjelenő irodalmi folyóiratból.

I. Semmi sem igazabb a képzeletnél, mert hiszen logikus viszonyban van az élet érthetlenségével. Talán érdekes valómást tenni arról, hogy az amerikai élet rejtett harmóniájában és hangosan észrevehető káoszában hogyan hat a magyar nyelv? Mint a képzelet valósága, mint az a valóság, amelyben annyi a költészet, mint a költőleg kifejezett szabad versben. Virág az erdőben; sóhaj a zajban; ritmikusság a ritmistaiban valamilyen. Tulságosan elvont vagyok? Korántsem. A képzelet valóságának az a lélektana, hogy frazeológiájában metafizikai éket visel. Hetek óta majdnem kizárólag angolul beszélek környezetben élek. Hetek óta majdnem kizárólag angolul fejezem ki magam. Két hónappal azelőtt még Rouenben, Flaubert otthonában franciául tételtem meg ember során. S azóta, sorsom természeténél fogva, angolul szólok a pincérnek, angolul szidom az életet, angolul próbálom megérteni a európai szellem ellentmondásait amerikai tanítványaimmal és hallgatóimmal, angolul köszöntöm azokat, akikhez van is közöm, nincs is közöm. Hát nem a képzelet nyelve a magyar nyelv ebben a környezetben? Nem a bonyolult és kifejezhetetlen érzelmeit titkosatos esperantója? S lehet-e valami fantasztikusabb annál s épen fantasztikumában reálisabb, mint amikor az anyanyelvnek nincs visszhangja? Igen, azt hiszem, hogy érdekes valamást tenni arról, hogy a magyar nyelv erősen szárnnyal hogyan verdesi az élet falát ott, ahol az angol nyelv elszáll a fal felett.

II. Évek óta Amerikában élek s természetesen a magyar nyelv környezetéből nem szakadtam ki. Am nyersen elzúllt magyar nyelv az, amellyel akár a bányászok nógatják egymást munkára, akár a gyári munkások eleventik fel a multat, akár a szellem detronizált inasai keresik meg a pénz orvosi, ügyvédi, hivatalnok, kereskedői, újságírói minőségben. Hogyne volna kivétel! De ez olyan ritka, mint a becsület a politikában. A magyar nyelv árva Amerikában, mint a magyar ember az életben. Az egyedülálló nyelve, de senki sem beszél azt az nyelvet, mint ahogy azt a magány megérdepli. Ha csak torzja volna a nyelvnek, hagyján! De torz nyelv! Megnevetet, de nem lehet vele nevetni. Megrikat, de nem lehet vele sirni. Éi, holott életképtelen. Tengődik, vergődik, életjuttást úgy hangoztatja, mint a rab, aki pedig szabad lehetne. Az öreg magyar bevándorlók lelkerő lekopik a szín, s nyelvükben élnek a West Virginiaiban még nem lendült ugyan fel az építkezés, de máris jelentik, hogy közel 25 milliót fognak költeni különféle építkezésekre, utakra, stb. Egy hatalmas gyárat is emelnek Parkersburg mellett, amelynek költsége meghaladja az egymilliót. — Floridiában több hatalmas tervet visznek keresztül — rövidesen. Egy kikötő épül itt hat millió költséggel, Pennsacola mellett pedig hidat emelnek, ami szintén hatalmas összeget fog felemészteni.

III. Az amerikai magyar nyelv sorsáról sokkal inkább tragédiát lehetne írni, mint komédiát. Vajjon mi ennek az oka? Elvégre Amerika "God's coutry", azaz "Isten ország", ahogy a provinciális szovinizmus mondja. Ez a nagyzási mania nem amerikai betegség. Mit mondjunk a német "Deutschland über Al-

NOW! Second All-American AIRCRAFT SHOW

CONVENTION HALL

Románi deficités külkereskedelmi mérlege

Stone Henrik

Tires

KRISTER LAJOS

VISELT RUHÁIT

Minden elővigyázatos vásárló ezt veszi

ESSEX HUZZA A NEHEZ MOZDONYT

Essex Challenger csodálatos teljesítménye, hogy Nashville-ben (Tenn.) egy nehéz teher mozdonyt vontatott. Az erőteljes Essex motor nem romlott meg a vontatástól, de a mozdony gépészete elamult és azóta is csodálkozik.

Fellendül az építőipar

A hatalmas építkezési tervek jó reményekkel kecsegtetnek az építőipar munkanélküliek számára.

A februári rendkívül zord időjárás megakasztotta a már folyamatban levő építkezéseket és megakadályozta nagyobb építkezési tervek azonnali kivételét. Különösképp vonatkozik ez az északi és nyugati államokra, a hol feltűnően sok volt a munkanélküli az építkezési munkások és szakmunkásai napszámok körében. A tavasz beálltával ugylátszik a munkalehetőségek is kedvezőbbek, legalább is erre vall az a nagyszámú építkezési terv, amelyeket most egymást után keresztülhajtának. Remélhetőleg ezek az építkezések képesek lesznek munkalehetőséget nyújtani az állástalan szakmunkásoknak és a nagyszámú napszámoknak, akik a legnagyobb nehézségekkel küzdöttek meg a télen. Igen jó jel, hogy több ámban máris kereset jelentkezik szakképzett erőkben. Ugyanakkor azonban azt sem szabad számon kívül hagynunk, hogy a keleti államokban az építkezések eszikentek, ami máris érezteti hatását a Portland cement és a faipari telepeken.

Dr. FÖLDY KÁROLY

közjegyzői irodája
7862 WEST JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.
Telefon: CEDAR 7750.
MINDENFAJTA TÖRVÉNYES IRATOKAT
—:— ELKÉSZÍTEK és HITELESÍTEK —:—
Ha bármilyen áhazai elintézési való ügye van,
—:— forduljon bizalommal hozzám —:—
Tolmácsolást és fordításokat elvállalok.
7862 WEST JEFFERSON AVENUE,
a Peoples Bank Bldg. emeletén, 10. szoba
Irodám reggel 9-től esti 9-ig nyitva van.

Számtalan technikus, képzett és képzettség nélküli munkás nyer alkalmazást a földalatti építkezéseknél és a tervezett új hidaknál. Az elektromos apparátusokat készítő gyárosok máris jelentik hogy hiány van szerszám és die készítőkből, képzett gépészekből és mintakészítőkből.

Az állam többi városai közül Utica, Troy, és Poughkeepsie jelez nagyobb építkezési lehetőségeket. A yonkersi ipari centrumban lázasan folyik a munka; többek között itt építenek most egy három és negyedik emeletes apartman házat, egy millió költséggel középiskolát és egy kórházat, aminek felépítésére háromnegyed milliót költenek.

Newark, Jersey City, Camden és több más jerseyi városban nagyobb számban építkezések kerülnek munka alá, mindamellett még mindig számos munkanélküli vár elhelyezkedésre. Körülbelül ez a helyzet Pennsylvaniában is. A pennsylvániai szakmunkások legnagyobb részét minden bizonytalán Philadelphía fogja foglalkoztatni, ahol felül 100 milliót fektetnek be építkezésekre.

Építkezések a nyugati államokban.
West Virginiaiban még nem lendült ugyan fel az építkezés, de máris jelentik, hogy közel 25 milliót fognak költeni különféle építkezésekre, utakra, stb. Egy hatalmas gyárat is emelnek Parkersburg mellett, amelynek költsége meghaladja az egymilliót. — Floridiában több hatalmas tervet visznek keresztül — rövidesen. Egy kikötő épül itt hat millió költséggel, Pennsacola mellett pedig hidat emelnek, ami szintén hatalmas összeget fog felemészteni.

Építkezési tervek a középnyugati államokban.
Minneapolisban egy hatalmas emlékművet, Masonic templomot és több nagyszabású apartman házat emelnek. Fort Wayne (Ind.) 750.000 dollárt költenek telephone és táviró felszerelésre és javításokra. Muncieban \$350.000-ot töltenek és kisebb költséggel ipari telepeket nagyobbitanak. — Detroitban kereset mutatkozik fémipari munkásokban, de az építkezéseknél nem képesek a szakmunkások egész tömegét foglalkoztatni. Kalamazóban és Jackson, Michiganban szintén jelentősebben építkezésekről adnak számot. Port

Arizonában egy óriási gát épül, Yumában hotelt építenek fél millió dollár költséggel, valamint egy szüvéségi épületet, amely szintén bele fog kerülni \$540.000-be. — California lesz most az építkezések hazája. Számtalan hatalmas épület emelnek San Franciscóban. Richmondban a kikötő építkezéseket már megkezdték. Vallejoban gáz és villany vezetékeket állítanak fel. Los Angeles, Oak'and, Fresno, San Jose és San Diego szintén számtalan kisebb-nagyobb jelentőségi építkezésekről adnak számot.

KÖRMENDY MARGIT, énekművésznő

Körmendy Leó

a budapesti Belvárosi Színház v. tagja

KÖRMENDY ÁRPÁD,
a Magy. Kir. Operaház v. tagja

KÖRMENDY MARGIT,
énekművésznő

FOX JULIA,
zongoraművésznő

KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

JEGYEK KAPHATÓK:
Fürst Andor, managernél
7862 W. Jefferson Ave.
Telefon: edar 3501.

1929 április 18-án,

csütörtök este pont fél 9 órakor
A REFORMÁTUS DISZES NAGYTEREMBEN

AZ ASSZONY VERVE JÓ
egy felvonásos falusi történet

A NÓCSÁBÁSZ IZOR
egy felvonásos pesti bohózat

HELYÁRAK: \$1.50 -:- \$1.25 -:- \$1.00 -:- 85c

KÖRMENDY ÁRPÁD,
a Magy. Kir. Operaház v. tagja

A walesi herceg lámpaláza

“Pendlizés” a világháboruban különböző frontok mögött. — “Még a leányok sem állnának velem szóba.”

1916 márciusában a walesi herceget kapitányá nevezték ki és Egyiptomba küldték. Röviddel ez előtt szabadságot kapott. Hazalátogatott, de csak egész rövid időre.

Az első beszéd.

Ez a látogatás említésre méltó, mert a walesi herceg ottlen való tartózkodása során két olyan dolgot tett, ami azelőtt sohasem fordult vele elő. Min-

deneknek, hogy miért kérem önöktől ennek az alapnak támogatását.

A herceg akadozva, kiülvén mondta el ezt a beszédet. Rettenetesen ideges volt beszéd közben. Amikor lejött az emelvényről, meglátott egy öreg gárdista őrmestert, akit jól ismert még Franciaországban.

— Hello, — kiáltotta neki oda a herceg — hallotta a beszédemet? Azt hiszem, borzalmas, lehetetlen beszéd volt. Még nem szoktam eléggé ezt a munkát.

— Hello, — kiáltotta neki oda a herceg — hallotta a beszédemet? Azt hiszem, borzalmas, lehetetlen beszéd volt. Még nem szoktam eléggé ezt a munkát.

ami eddig nem fordult vele elő, az volt, hogy táncolt egy éjjeli klubban. Megjelentése nagy szenzációt okozott. Röviddel az eset után rendelet jelent meg, amely eltiltotta a katonatisztokat az éjjeli klubok látogatásától. A herceg nem is volt ezután éjszakai helyiségben, egészen a háború végéig.

Mikor Egyiptomba ért, közölték vele új munkakörét. A suez csatorna mentén épült erődítményeket kellett megvizsgálnia egy mérnökkari tiszttel együtt.

A herceg rögtön látta, hogy munkája teljesen jelentéktelen. A mennyire meg tudta ítélni, az erődítményeknek nem volt semmi bajuk. És ha lett is volna bajuk, az ő tanszéki nem segíthetett volna. Ezt a munkát nyugodtan elvégezhette volna a mérnökkari tiszttel minden segítség nélkül. Ezért a herceg Kairoba ment s kérte, hogy küldjék vissza a francia frontra.

Izgalmas táviratváltás folyt Kairó, a franciaországi főhadiszállás és a londoni hadügyminiszterium között. A táviratváltás eredményeként a walesi herceget kiküldték az olasz frontra és egy olasz tábornok vezérének alá osztották be.

Az olaszoknál a tábornok kedélyes ember volt és hamar megszerette a herceget. Ezzel jól beszélt angolul és a herceg állandóan az ő vendége volt. Napközben a herceg mindig elkísérte a tábornokot a frontvizsgálatra. De nem voltak komoly harcok ezeken a frontszakaszokon, úgy hogy a herceg ezt a munkát is unalmasnak és egyhangúnak találta.

Az esték már kedélyesebbek voltak. A tábornok a maga hadiszállásán hangversenyeket és táncestélyeket rendezett. Sok esimes, napbaráti areu lány jött el és fantasztikus módon polharokból olasz borokat ittak.

De a herceg nem tartozott azok közé, akik a közelben nagy dolgok történnek. Röviddel az élet örömeit, amíg a közelben nagy dolgok történnek. Röviddel az élet örömeit, amíg a közelben nagy dolgok történnek.

Végül példaként az “Iron Mask”-et hozta a francia történelem ezen korszakának korhűségét biztosító minden részletben, áthozta az egész művészi világban ismert festőt, Maurice Leoirt, aki ezen korszak legnagyobb élő szakértője, a kostümök és díszletek tervezésére.

Amit a világ Dumásról, D’Artagnanról, Athosról, Porthosról, Aramisról, Richelieuról, és XIII-ik és XIV-ik Louis udvaráról tud, legelőször Mr. Leoir festményeiből és illusztrációiból nyerte, amelyekről a nők Francia történelem ezen korszakáról festett. Dumásnak egy kiadása sem teljes az ő illusztráció nélkül.

Egy néhány barátjának, akik az “Iron Mask”-t nagy sikere alkalmával gratuláló sürgönyt küldtek neki, ezt a választ küldte Hollywoodból:

“ÖRÜLÖK AZ IRON MASK NAGYSZERŰ FOGADTATÁSÁNAK NEW YORKBAN (STOP) MONDJÁK MEG MINDENKINEK, HOGY ITT IS EP UGY ÉLVEZEM A “TOASTED” LUCKY IZET. MINT AMIKOR NEW YORKBAN VAGYOK.” DOUGLAS FAIRBANKS

denekelőtt, most tartotta első nyilvános beszédét. A St. James palota nagytermében mondotta a beszédet. Egy hazafias alapítvány támogatására hívta fel a közönséget.

— Még sohasem mondtam beszédet a nyilvánosság előtt — mondta a herceg — és ezért kérem önöket, haesássa meg, ha nem fejezném ki magamat elég tisztán és tökéletesen. Igyekszem fogok a tölem telhető legjobban elmagyarázni

alakitása, és az, hogy olyan bátor és hősies alaknak mutatja, aki egy husz láb magas ablakról ugrik le és negyven láb magasságból Athos, Porthos és Aramis karjaiba csap, mind bizonyítja, hogy nagyon élvezni ennek a karakter alakítását. Ez a tizedik darab melyet Douglas Fairbanks Allan Dwan vezetése alatt állított elő.

Douglas Fairbanks filmjeinek mindegyike egy nagyszerűen összeállított művészi és mechanikai mű. Különös tehetsége van a drámai, művészi és mechanikai hatások részletes összeállítására. Majdnem hihetetlen, hogy mennyi fáradság és tanulmányozás jár az ilyen részletek kidolgozásával. Minden más hívatásban ilyen üzleti tehetség — Mr. Gary, Mr. Schwab vagy Mr. Otto Kahn — egyenrangúvá tette volna.

Végül példaként az “Iron Mask”-et hozta a francia történelem ezen korszakának korhűségét biztosító minden részletben, áthozta az egész művészi világban ismert festőt, Maurice Leoirt, aki ezen korszak legnagyobb élő szakértője, a kostümök és díszletek tervezésére.

Amit a világ Dumásról, D’Artagnanról, Athosról, Porthosról, Aramisról, Richelieuról, és XIII-ik és XIV-ik Louis udvaráról tud, legelőször Mr. Leoir festményeiből és illusztrációiból nyerte, amelyekről a nők Francia történelem ezen korszakáról festett. Dumásnak egy kiadása sem teljes az ő illusztráció nélkül.

Egy néhány barátjának, akik az “Iron Mask”-t nagy sikere alkalmával gratuláló sürgönyt küldtek neki, ezt a választ küldte Hollywoodból:

“ÖRÜLÖK AZ IRON MASK NAGYSZERŰ FOGADTATÁSÁNAK NEW YORKBAN (STOP) MONDJÁK MEG MINDENKINEK, HOGY ITT IS EP UGY ÉLVEZEM A “TOASTED” LUCKY IZET. MINT AMIKOR NEW YORKBAN VAGYOK.” DOUGLAS FAIRBANKS

De valószínű, hogy még népszerűbb volt az altisztek és közlegények körében. Nemesak azért beszélték róla szerettel, mert ő volt a walesi herceg. Sokszor találkoztak olyan katonákkal, akik nem is tudták, hogy kivesoda. Ezek azután így emlékeztek róla vissza:

Tudom, az a vezérkari tiszttel, aki mindig kedélyes és barátságos volt velünk.

Mikor a háború véget ért, a gárdazred őrmesterei a hercegek ajándékozták az ezred zenekarának dobjait és skót dűdait.

A herceg nagyon örült ennek az ajándéknak. Ha csupán jó katonatiszt lett volna és nem lett volna emellett kedélyes bajtárs, nem kapta volna ezt az ajándékot. A dobokat és a dudákat még ma is látni a York House halljában.

Kétarcu élet

Ha az életnek nem volna két arca, talán nem is lehetne életnek nevezni. Az egyik arc jó, a másik rossz. Az egyik sir, a másik nevet. Az egyik szép, a másik estuya. Az egyik békeséges, a másik haragos, mint Janusé, akinek egyik képe a bőségtől sugárzott és szemével azokra a bacchansokra kacintott, akik meztelenül elnyulva hosszú nádszállakon kábitó nektárt szüresölgettek. Másik arca olyan volt, mintha sakálók ragyogtak volna le róla husostól a bőrt, inkább hasonlított halálfejhez, mint egy élőhöz. Ennek az arcnak a szemével villámokat tudott lövelni, embergermetek roppantott szét és városfalakat peresztelt fel. Janus volt az egyetlen Isten, aki ugyan szimbolizálta az életet és akit kár volt megölni, mert örök ké aaktuális bánya tudott volna lenni minden emberöltőnek, a huszadik századnak is. De hagyjuk Janust. Meghalt. A szelleme él tovább, éppen elég bajunk van azzal.

Kapunk a mindemagokból. Amikor legutóbb Pesten jártam, az utca egy bizonyos Fehér nevű hölgyel találkoztam, akinek virult a boldogságtól az arca. Fogalmam nincs, hogy melyik arca volt a kettő közül. Fehérné ugyanis tíz estendőn keresztül boldog családai életét élte. Nagyon szerette a férjét és azt hitte, hogy a férje is ugyanúgy szereti őt. Az egész világ azt hitte. Tudniillik az ő kiesinyi világot, amiben éltek. Egy nap az asszonykát hajnalban verték fel az álmából. A csengőzóra neki kellett kiugrani az ágyból, mert egészen egyedül volt otthon. A férje üzleti ügyben elutazott, az új eselődést csak másnapra várták. Az előszobájában egy idegen asszony állt. A harmadik utcából a ház mesterné. Nagyon meg volt rémülve és kérte Fehérné, hogy siessen, mert az ő házukban rosszul lett a férje. Fehérné sebtiben magára kapott néhány ruhadarabot és már rohant is le a lépcsőn. Valahogy nem értette az egészet, de most nem volt ideje gondolkozni azon, miként lehet az, hogy a férje már itthon van és a harmadik utcában lett rosszul. Már ott is voltak. A ház mesterné zavartan nézett rá.

“Tessék feljönni az emeletre!” — ezt senk nem értette. Első emelet. Második... harmadik... Értelmeztelen; Egy lakás ajtaja tárva-nyitva állott. Egyszeresen kevesztülmentek rajta. Be: a hálszobába! A férj ott feküdt egy rendetlen ágyon, félig meztelenül. Látszott, hogy sietősen átlöktették fel, mint egy lábút. A test már hűlfőhben. A ház mesterné szeretett feleségét. “A kisasszony kiülvén, azt mondta, hogy az ur hirtelen rosszul lett, fussak a nagyszágról. Ő elutazott. Tíz éve éltek együtt. Olyan boldogoknak látszottak. Na-

gyon furesa eset. Nem értem. Fehérné összetört. Idejében. Éppen akkor, amikor a boldogságnak végeszakadt, amikor egy élet meghalt. De vele együtt egy férfi két arca is. Ezekután... még ma sem tudom, hogy legutóbb Pesten Fehérnének melyik arcával találkoztam.

Kalotai Gébor.

River Rouge-ban a Whitehead and Kales vasgyárban sulyosan megsérült Edward Yearman 32 éves munkás. Bevitették a Delray Industrial kórházba, ahol meghalt. Felesége és 2 gyermeke van Illinoisban.

Ohio állam szenátusa elfogadta a törvényjavaslatot, hogy az autókban a városok között 45 mérföld óránkénti sebességgel lehet menni. A külvárosokban 35, az üzleti városrészekben 20 mérföld lehet a menetgyorsaság.

Royal Oak, Ferdale és Hazel Park külvárosok, Detroittól északra szervezkednek, hogy április 15-ike után egy városi egyesüljenek.

A Világ Legnépszerűbb Embere

Douglas Fairbanks

“En több élvezetet nyerek a Lucky Strike izébol mint bármely más cigarettából,” mondotta egyik barátjának a multkor Douglas Fairbanks. “Ez a cigaretták könnyebb a torkomnak és lekezetemnek. Ez az oka annak hogy Luckyt szívok, a “toasting” eljárás sokat jelent nálam. Saját tapasztalatomból tudom, hogy ez az eljárás nemcsak hogy előjavítja a tisztálanságokat, de meg is duplázza a kellemességet.”

Denver, Coloradóban, 1883-ban született, és a Denverben levő Jarvis Military Academy-ban lett főleg kiképezve. Tíz éves korában már Shakespeare deklamálta egy veterán színész köznevelésével.

Tizenhétéves korában szülei New Yorkba költöztek, ahol a híu a Frederick Ward Shakespearean Repertory Co. tagja lett, de nem volt nagy sikere. Egy pár hónapig a Harvard Universityt látogatta, de 1901-ben megint visszatért a színpadra. Főszerepet játszott “Hawthorne of the U. S. A.”, “Frenzied Finance”, “All for a Girl”, “A Gentleman from Mississippi”, “Officer 666”, “The New Henrietta”, etc. című darabokban. Az utolsó színpadi fellépése George M. Cohan színpadi a létről szóló vígjátékában a “The Show Shop”-ban volt.

31 éves korában az amerikai színpad legjobban fizetett és legnépszerűbb színésze volt. 1920 március 28-án elvette Mary Pickfordot. Tízennégy éve annak hogy a hangját a színpadon hallották.

1924-ben David Wark Griffith \$2,000 igért hetenként Douglas Fairbanksnek, hogy menjen Hollywoodra, és a szerződés lejártával Fairbanks saját társulatát szervezte. “The Black Pirate”, “Robin Hood”, és “The Three Musketeers” című filmeket a világ minden országában bemutatták.

és most legújabb darabja az “Iron Mask” mely a második film Dumás halhatatlan regényei közül. Mindenki tudja, hogy D’Artagnan Fairbanks kedvenc

alakitása, és az, hogy olyan bátor és hősies alaknak mutatja, aki egy husz láb magas ablakról ugrik le és negyven láb magasságból Athos, Porthos és Aramis karjaiba csap, mind bizonyítja, hogy nagyon élvezni ennek a karakter alakítását. Ez a tizedik darab melyet Douglas Fairbanks Allan Dwan vezetése alatt állított elő.

Douglas Fairbanks filmjeinek mindegyike egy nagyszerűen összeállított művészi és mechanikai mű. Különös tehetsége van a drámai, művészi és mechanikai hatások részletes összeállítására. Majdnem hihetetlen, hogy mennyi fáradság és tanulmányozás jár az ilyen részletek kidolgozásával. Minden más hívatásban ilyen üzleti tehetség — Mr. Gary, Mr. Schwab vagy Mr. Otto Kahn — egyenrangúvá tette volna.

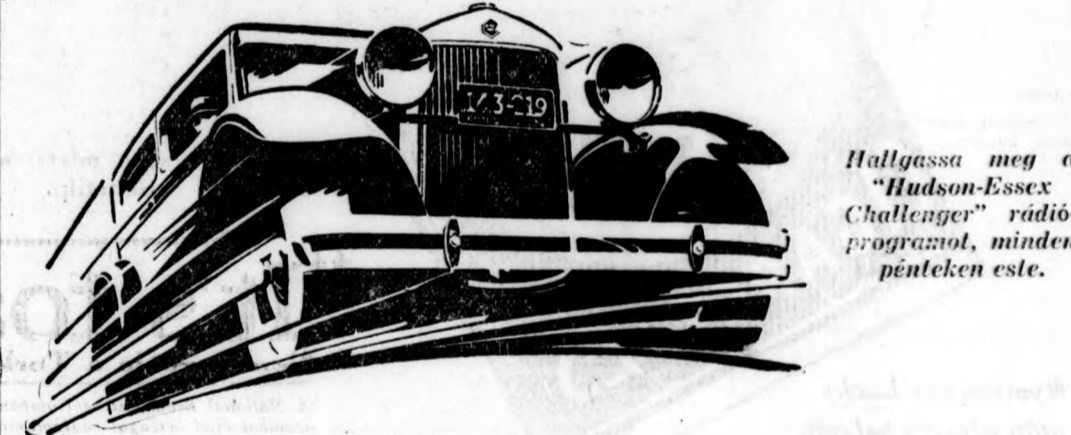
Végül példaként az “Iron Mask”-et hozta a francia történelem ezen korszakának korhűségét biztosító minden részletben, áthozta az egész művészi világban ismert festőt, Maurice Leoirt, aki ezen korszak legnagyobb élő szakértője, a kostümök és díszletek tervezésére.

Amit a világ Dumásról, D’Artagnanról, Athosról, Porthosról, Aramisról, Richelieuról, és XIII-ik és XIV-ik Louis udvaráról tud, legelőször Mr. Leoir festményeiből és illusztrációiból nyerte, amelyekről a nők Francia történelem ezen korszakáról festett. Dumásnak egy kiadása sem teljes az ő illusztráció nélkül.

Egy néhány barátjának, akik az “Iron Mask”-t nagy sikere alkalmával gratuláló sürgönyt küldtek neki, ezt a választ küldte Hollywoodból:

“ÖRÜLÖK AZ IRON MASK NAGYSZERŰ FOGADTATÁSÁNAK NEW YORKBAN (STOP) MONDJÁK MEG MINDENKINEK, HOGY ITT IS EP UGY ÉLVEZEM A “TOASTED” LUCKY IZET. MINT AMIKOR NEW YORKBAN VAGYOK.” DOUGLAS FAIRBANKS

ESSEX THE CHALLENGER

Hallgassa meg a “Hudson-Essex Challenger” rádió-programot, minden pénteken este.

Kihívás arra, hogy megismerje a legjobbat a teljesítő képesség — ár — kényelemben
VENNI PÉLDÁUL A COACH \$257 LEFIZETÉS ÉS A HAVI TÖRLESZTÉS CSAK \$18.25.

Az Ön jelenlegi kocsija fedezi talán a lefizetési összeget. Az H. M. C. fizetési tervrel lehetővé teszi a lefizetési tervet a fennmaradó összegre.

Könnyű TARTANI A mi uccaink az Essex the Challenger szakértői megfigyelése alatt átlag 222 millet tett meg egy gallon gázolinnal. Az átlag tulajdonos elvárhatja, hogy 18-tól 20 millet és többet tehet meg. Olyan tulajdonosok, amelyeknek több kereskedelmi kocsijuk van, azt mondják, hogy a szolgáltatási és fenntartási költségek, amikor több millió millet tesznek meg, sokkal alacsonyabbak, mint bármely más kocsinál, melyet valaha kipróbáltak.

Az Essex the Challenger olyan felszereléssel van ellátva, amelyet csak a drága kocsik adhatnak meg és mindenkor megkaphatók, ahol a drága kocsik “külön” kiadásokkal szereshetik meg. Számítson mindig ezekkel a körülményekkel, ha kocsit vesz. Az Essex the Challenger egy teljesen felszerelt “hatos” és minden felszerelés a kocsival jár. Nem kerülnek egyetlen külön centbe és mintegy száz dollár külön értéket reprezentálnak.

\$695 AND UP AT FACTORY Standard equipment includes: hydraulic shock absorbers — electric gauge for gas and oil — radiator shutters — saddle lamps, windshield wiper — glare-proof rear-view mirror — electric lock — controls on steering wheel — all bright parts chromium-plated.

AARON DeROY MOTOR CAR CO.

Eladási hely nagyban és kicsinyben: WOODWARD és GARFIELD SARKÁN. Telefon: Columbia 1390. Ejjeli és vasárnapi szolgáltatást hívja: Glendale 10184 Downtowni fiók: 1510 Broadway. — Randolph 3579. Alkatrészek és szolgálat: 481 Canfield Ave. West.

- Hamtramck fiók: 11672 Jos. Campau. Phone: Arlington 9877
- Pay Motor Sales Dearborn, Mich.
- Eastwood Motor Sales 2963 E. Grand
- East Detroit, Mich. Hodges Auto Sales Ferndale
- Lake Drive Garage Farmington
- Schneeman, Krusell & Cunningham Redford
- Ideal Garage River Rouge
- O'Brien Motor Sales 6249 W. Fort
- Royal Motor Sales 7744 Terrell St.
- Begin Brothers 10929 Kercheval Ave.
- Dontsch Bros. 1215 Grand Ave.
- Kaiser Motor Sales 7738 Harper Ave.
- Kerr & Schoenherz 10627 Van Dyke Ave.
- Northwestern Motor Sales 6201 Grand River
- Crump Motor Sales 1217 9 State St. Lincoln Park
- Doss Motor Sales Royal Oak
- Lanhoff Sales and Service 2417 E. Jefferson St. Clair Shores
- Hudson Wayne Co. Wayne
- Harry T. Carver, Jr. Wyandotte, Mich.

Szenzációs könyv magyar író tollából

— Ára 1 dollár —

— ROY DEL RAY — HENRY FORD DRÁMAI MOZAIK — MAGYAR NYELVEN

Kapható e lap kiadóhivatalában 7911 West Jefferson Ave. Detroit, Mich.

A település

Az Egyesült Államokban a település nagyobb mérvben 1894-ben indult meg. Akkor hirdette nagyban a Szabadság a Georgiai Buda-telepet. South Bend, Ind.-ból 13 család indult Bogár Mihály vezetése alatt Georgia államba. De egy éven belül ki gyalog, ki kölcsönösen, megtróvra került vissza, hogy az Oliver ekegyárban tovább robotoljanak.

Azóta számos telepítési kísérlettel foglalkoztak egyes lelkes kalandorok. Nem az volt a fő céljuk, hogy a szegény, szorgalmas, hiszékeny települőldögéljen, otthon nyerjen, hanem, hogy dollárjaiktól teljesen megfosztják.

A floridai települési láz újabb keletű. Sok magyar család elment és csak család és vesztés volt osztályrészkük, mert nem választották meg a települők részére az alkalmas és jó földet.

Egy igen tisztességes és ma is real-estates ember Cleveland-ból, 160 családot vitt le Floridába, 6 mérföldnyire Hastings-tól (a legjobb krumplicsüveg vidék). A míg a hatástalanság farmer egy acreből másfél trágya nélkül 125 hordó burgonyát nyert, addig az újabb telep szerencsétlen farmerjei csak 50 hordó burgonyát tudtak termelni. Pedig a mittrágya \$65-ba, a magburgonya pedig \$45-ba került acre-ként. Így a települő a mag és a trágya árát visszakarta ugyan, de saját munkájáért egy cent sem jutott a konyhára.

Itt nem a rossz szándék, hanem a járhatatlanság volt a csalódás oka. Mikor látták a települők a krumplicsüveg területét, a természetet kitűnően értékelték. De mikor jött a krumplicsüveg: rettenetes volt a csalódás. A gyönyörű vidéket, földjeiket valamint a befizetett \$1500-t otthagyták. Szomorú és drága csalódás.

A mai Albany (Árpádhon) Louisianába, Zboray Tivadar harmadmagával még 1893-ban rándult le St. Louis-ból. A Breckenridge Lumber Co. vitte őket \$1.15-ért napszámra

a fűrészalomba. Zboray ur mindent elkövetett, hogy népnélket telepítésre bírja, de hirdetését még fizetésért sem közzétették a lapok. A Szabadság pedig irtóháborút indított Zboray és telepítése ellen.

Zboray barátom meghívására, Dobos Miklós loraini és megboldogult Csánfordy József fair porti honfoglalással 1904 nyarán kirándultam. Megállapítottuk, hogy a föld termőképessége kitűnő. A természet és a körülmények szinte összejátszottak arra, hogy itt szülessenek meg a kontinens legrendkívülisabb farmjai.

Igy indult utnak az első 42 családból álló települő karaván nagytiszteletű Csutoros Elek clelandi ref. lelkész és saját magam kíséretében és november hó 3-án Hammond, Louisianába fogadtak az Árpádhoni települők. Aztán jött a további fejlődés. Történelmi időket élünk, nem esoda, ha váratlan és páratlan dolgok történnek az emberrel.

Romániában érettségire utasították a Sorbonne jogvégzettjét

Szatmárról írják az alábbiakat: A lateiner ember életében kétségtelenül az érettségi bizonyítvány az első nagy fellékelés. Az érettségi vizsga a lateiner ember első nagy próbafétele. Az első nagy szorongás, amelynek emléke még késő évek múlva is kísértésként megjelenik álmaiban. Addig az volt a helyzet: aki egyszer letette az érettségit, az örök életre elintézte ezt a kérdést.

Ezúttal azonban éppen egy olyan esetről kell beszélnünk, ahol az élet megismerésére az érettségi pad elé állította a Sorbonne jogvégzett diplomáját. Történelmi időket élünk, nem esoda, ha váratlan és páratlan dolgok történnek az emberrel.

Egy szatmári fiatalember az, akiről a jelenben szó lesz és a ki éppen a fent nevezett módon végezte el a pályáját. Letette az érettségit, beiratkozott vele a párisi Sorbonneba. Elvégezte szépen a jogot és elnyerte a jogvégzettség diplomáját. Aztán elment Nagyváradra és jelentkezett, hogy miután a szatmári ügyvédi kamara területen ügyvédi praxist óhajtott folytatni, nosztrifikáltatni akarta a diplomáját. Le szeretné tenni azokból a tárgyakból is a vizsgát, amelyeket a párisi Sorbonne-on nem tanítottak. Az ügyvéd-vizsgáló bizottság tagjai elvették az ifjú jogtudós bizonyítványait, nézték-nézegették. Aztán egyszerre csak igen haljóslatu fejezővállalás összenéztek. Mindent igen helyesen és rendbenlőnek találtak, de egyen még fennakadtak és ezt mindjárt meg is mondták: "Na-

gyon szép mindez, de Önnek fiatalember, a nosztrifikálási vizsgája előtt még érettségit is kell tennie."

A fiatalember megcsippte a karját és úgy akart öntudatra ébredni. Amde kinos perekek után sem történt semmi és a párisi fiatalember kénytelen volt meggyőződni arról, hogy nem álmodik. Biztonság okáért azonban megkérdezte álmélkölván: "Kérem, az én érettségi bizonyítványom ott van az iratokkal. Budapesten érettségiztem és még hozzá éppen, hogy kitüntetéssel."

A végső ultimátum a következőképpen hangzott: "Éppen az a baj, a budapesti érettségi. A világ bármely gimnáziumának érettségi elegendő, kivéve a magyarországit. Nincs itt tevédség és nem álom ez, hanem színtiszta valóság..."

Kishirdetések

DOWN TOWN HOL KAPHATÓ A MAGYAR HIRLAP? EGYES SZÁM ÁRA A NEWA STANDOKBAN — 5 CENT.

Metropolitan News Stand, Woodward és Michigan sarkán.

Oann News Stand, Shelby és Michigan sarkán.

Triangle News Stand, Michigan és Griswold sarkán.

Family Theater Stand, A Family Theater előtt a Monroen.

MUNKÁT KAP — NŐ.

Egy idősebb asszony, vagy fiatal leány kis eszalódhoz felvétetik könnyű házi munkára. 9006 Keller Street, az emeleten. Telefon: Cedar 6779-W. (30)

Keresek idősebb nőt, aki hajlandó feleségemmel a farmon kint lenni. Jó otthon és fizetés biztosítva. Cim: 8573 South St.

Leány restaurantba kiszolgáló és mosogatni felvétetik. Ugyanott leány házimunkára felvétetik. Cim: 935 és 941 Lawndale Ave. Cedar 4114. (30)

Ügyes, barátságos leány üzletbe és konyhai munkára felvétetik. Cim: 3720 Woodward Ave. Telefon: Columbia 0960. (30-32)

Megbízható leány felvétetik kis eszalódhoz, általános házi munkára. Cim: 1661 Calvert Ave. Hemlock 3785-J. (30)

MUNKÁT KAP — FÉRFI

Egy farm munkás, ki érti a gazlászai gépek kezelését állandó munkára azonnal felvétetik. Kiss és Fia, 8301 W. Jefferson Ave. (30)

Középkorú magános ember munkát kap farmon kertészet és zöldségtermelésnél. Jó otthon és jó fizetés. Érdeklődni lehet: Hank Lászlónál, 390 Schroeder Avenue. (31)

Két embert keresek kertészeti farmra. Állandó munka, jó fizetés megfelelő embereknek.

Cim: Jos. Pintér Road 4. Box 46. Belleville Mich. (30-31)

Középkorú ember kertészeti munkára farmon felvétetik. Fizetés \$35-\$40 havonta és teljes ellátás. Érdeklődni lehet: Andy Pavel 7821 West Jefferson Ave. (30)

16-18 éves fiut aki jól beszél angolul, betanítjuk egy nagyon jól jövedelmező üzletbe. Nagy jövő vár egy szorgalmas fiura. 4258 Lawndale Ave. Cedar 4052. (30)

Jóval ember, aki egy keveset ért a kertészethez, farmára felvétetik. Érdeklődni lehet 800 Crossley Ave. (29-30)

KERESÜNK Oakland-Pontiac autólakókat. Nagyon jó ajánlatunk van egy magyarul beszélő autólakónak, aki az új, hatalmas olasz árú Pontiac kocsit és a még finomabb Oakland kocsit a magyarság között elarusitana.

Ez egy állandó állás és nagyon jól jövedelmező egy olyan területen, melyen biztosan nagy kelendőségnek örvendenek az új kocsik. Maga az az érték, amelyet a General Motors által gyártott, ezen kocsikba építettek, biztosítja, hogy 1929-ben vezeti fognak az eladás terén és kitűnő jövedelmező biztosítanak az elarusítókknak. Érdeklődjön: **KRAMER & EBERTS** cégénél: 10288 W. Jefferson Avenue River Rouge.

MUNKÁT KAP FÉRFI VAGY NŐ.

Keresek egy olyan egyént, aki az angol nyelvet tisztán bírja és a gyorsírásban is járatos. Egy tizezer szóból álló történetet írógéppel ledolgozni. Írógépet és papírosz adok, ha szükséges. Levélbeli ajánlatot kérek. Paul Kiss, 2215 Lawndale Ave. (30)

KIADÓ SZOBA.

MINDEN kényelemmel ellátott szoba kiadó. Cim: 8455 Vandorbilt Ave. (41)

ELADÓ HAZ

Income bungalow, emeleten, 4 szoba, lent 5 szoba, jutányosan eladó. Érdeklődni lehet: 1200 S. Waring Ave. (22-46)

7 szobás ház, egész pince, meleg levegőfűtés, 2 káróra garage, jutányosan eladó. Lefizetés és törlesztés megegyezés szerint. Esetleg beveszünk land kontraktokat vagy kisebb

házért eszerlünk. 1048 Crawford, a Lafayette-hez közel. (31-33-35)

Értelepület, üzlethelyiséggel és lakással, haláleset miatt sűrűgösen elad, vagy bérebe is kivehető. A hely nagyon alkalmas étteremnek, Confectionery üzletnek, vagy pool roomnak. Cim: 1140 So. Waring Avenue. közel a Pleasant Avenuehoz. (23-161)

Modern 7 szobás ház, garage kiöntött uton eladó. \$3000 van a házba fizetve. Nagyon jó vétel. A. J. Guilfoill, 9107 Falcon Ave. (29-30)

Jó karban levő földszintes ház garage és nagy udvarral, eladó. Érdeklődni lehet esténként. 780 Crawford Ave. (29-30)

ELADÓ FARM

Farmak, minden nagyságban Saginaw, Mich. környékén eladók vagy eszerendők városi ingatlanért. Cim: F. H. Warrington, 142 McEwan Street, Saginaw, Mich. (50-461)

ELADÓ ÜZLET.

Fűszer üzlet elutasítás miatt eladó. Cim: 8052 Medina St. (30)

Butcher üzlet, készpénz vásárlókkal, más vállalat miatt eladó. Cim: 6541 South St. (30-31)

HAZ CSERE.

Két családú új ház elcsereendő jó löteret. Cim: 8118 South St. (28-31)

Hus és fűszer üzlet eladó. 3906 Chase Road, Fordson. (28-31)

ELADÓ.

Zongora, csaknem új, ebédberendezés és ágycsészék. Érdeklődni lehet: 780 Crawford Ave. (29-30)

A detroitli Burroughs Adding Machine Co-nak (számoló gépgyár) mult 1928-ik évi jövedelme 8.275.000 dollár volt, azaz részvényenként 88.27. Az 1927 ik év tízta jövedelme 7.200.000 dollárt tett ki.

UNITED ARTIST

MARY PICKFORD

"COQUETTE"-ben

A CAPITOL-BAN

"THE WILD PARTY"

CLARA BOW

a címszerepben

HA JÓL AKAR ÖLTÖZKÖDNI ES EUROPAI SZÖVEGEBŐL OLCŐS RUHÁT CSINÁLTATNI — KERESSE FEL

MAGYARI ES HAVRAN MAGYAR SZABÓKAT

1120 Wyandotte Avenue, Windsor, Ont.

Telefon: Burnside 7503.

MICHIGAN-BEN

"SATURDAY'S CHILDREN"

Corinne Griffith

a címszerepben.

A MADISONBAN

"Divine Lady"

Corinne Griffith

a címszerepben.

NEW BOSTON CSARDA

Utárány Detroitból: Telegraph Road, Eureka Road és innen balra a Huron River Road-on New Bostonig.

Itt a város központján balra a gasolin állomás mellett! (A régi Karáth-fele vendéglő.)

CSIRKE — KACSA ES STEAK E BÉDEK! KITÜNŐ KONYHA.

SZAUTNER JÓZSEF TULAJDONOS

Telefon: Romulus 32—F—22.

AZ ADAMS-BAN BROADWAY

MELODIE

BESZÉLŐ, TÁNCOS ES ÉNEKES FILM.

A STATE-BEN

"THE LETTER"

JEANNE EAGLES

a címszerepben.

Ma még bátran mehet oda, akinek legalább ezer dollárja van és jövőjét, otthonát megálaphatja. Ott a kitűnő földet olcsón megvásárolhatja. A föld ára 40—50—60 dollár acre-ként.

Aki rézeit akar venni az április 9-iki strawberry szüreti kirándulásban, melyet **ALBANY, LOUISIANA**-ba vezetnek, ahol meggyőződhetnek mindarról, e mit itt olvastak, forduljanak bővebb felvilágosításért **FECSÓ IMRE**-HEZ, 9638 Lorain Ave. Cleveland, O.

Ha közelebbiek érdeklődnek, személyesen is felkeresem.

VELUNK TARTANAK? Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál!

FECSÓ IMRE 9638 LORAIN AVENUE, Cleveland O.

Vásároljan azoknál, akik lapunkban hirdetnek

BARLANGI KASTÉLY TITKA 314

a szobák és a kapitányhoz sietett — Hala Istennel megköszönti: — kintá berohanva a konyhába szobájába.

Ezer monyok! Kintá jöndön.

De hirtelen fölszandít és fölgyorogott:

— Igaz ez?

— Igaz, kapitány karjait hadonászott és ordítva mondta:

— Eljött! Eljött! meggyőződt: Eljött! Láthatom-e?

— Nem.

— Ez bosszantó! ez kegyetlenség! ez embertelenség! De valahint kell tennem! Mit csináljak önmagamban? Agyonszék egy tünet, embert vagy pedig a templomot romboljam le? Hala, megvan!

Ezzel kirohant a szobából.

Madarit szűrt visszamont Madarhoz, mert Virágzina kedvelte, nehogy a két ny őly tárgyát érintsen, mikből Madaritnak még nem szabad tudnia.

A grófnő meg mindig karjában tartotta anyját. Nem beszéltek csak sírtek és esőlelelel egyenest.

Madarit kezét nyujtotta Karoly felé.

— Késszonim, Karoly, hogy anyát adata nekem. Oh, már most is monyire szeretem! De mondai eskü: igaz-e, hogy beteg voltam?

— Beteg?

— Nem, csak a szobák.

— Tünet nem tettem történet, mit nekem elmondhat?

— Nem, hanem egy meggyőző elbt.

— Nagygyevel elbt? — suttogá csodálkozva. — Eszerint eszembe nem illik voltam!

— Nagyon is.

— És te győgyítottál meg?

— Igen, úgy akarta, hogy a helyes szert megtaláljam.

— És hol van Pék, Karoly? Amhaházi és a jó Elvira?

— Amhaházi és Elvira itt vannak: a többi kisháza tudni meg: Nem szabad sokat beszélned, kintémet kell mondani.

— Elgondolom, Karoly, de mondai meg egyet, nekem, hol vannak?

— Egy barátnőmél.

BARLANGI KASTÉLY TITKA 315

— Hát nem Barlanglőgetben?

— Nem. Még ma meg tudod.

— És — kérdező akadozó — anyám? Igaz-e hogy meghalt?

— Nem, anyád el. De most halgass, kettesem. Külömben ismét megbetegszel.

E pillanatban az udvarról vadászokúrtok hangzottak.

— Mi ez? — kérdező Margit nyolcszó arccal.

— Alhítórsom templomi ének, melyet barátnim tiszteletére tartat. Néla voltam és megmondtam neki, hogy meggyőgyültál.

— E szerint nagyon derék férfi.

— Jobb barátod meg nem volt.

— Add át neki köszönetemet, míg magam beszélhetek vele!

— De kedves Karoly, egy kéresem lenne.

— Beszélj, kedvesem!

— Nem kedvesemnek, hanem az orvosnak mondom meg, felelte pirulva. — Ha sokáig beteg voltam, úgy nagyon keveset ettem!

— Ezt, Margit, kedvesemnek is megmondhatnád volna, mert épp ő teszi boldoggá. Mivel enni kívánok, meg vagyok győződve, hogy meggyőgyülök. Anyám azonnal a konyhába megy és elhozza, amit fölírók. Vagy talán Elvira hozza?

— Szeretném látni. De a mama jójón ismét vissza!

Ezzel Madarit néhány szó ir föl, mit anyja a konyhába vitt. Utközben a fördőszet talkozott. Ez megragadta a karját és kérdező:

— Igaz, hogy meggyőgyült?

— Hala Istennel!

— Eljött! Eljött! Meghallotta a kürtöket?

— Meg.

— És árvendelt neki?

— Szívesem megköszöntö. De kérem, nem érek rá, mert a konyhába kell sietnem.

— Az orvos fölirt valamit, mit a betegnek emnie kell.

— Mi az? Felelte!

Ezzel kivette kezéből az írást és olvasta:

— Husleves árpakásával, kevés befit gyümölcsöt! Micsoda! Es ilyen életből meggyőgyolt a beteg! Hozzon neki inkább ázombot, káposztaszaladit és sódat, ez ad neki erőt.

Ezzel ismét az udvarra ment, hol vadászai közé állt és verte

BARLANGI KASTÉLY TITKA 318

is fontosnak remán nézve! — felelte Madar.

Aztán gondolkodva folytatta:

— Hisz ez teljesen összehangzik azzal, amit Fernatő a fogházban mondott nekem.

— Fernatő? — kérdezte Hala.

— Igen. Talán ismerted, kormányos?

— Nagyon jól. Derék ember volt. Midőn hajós sulhane voltam, az "Enrables" kormányosa volt. Később a "Cantry" hajón találkoztunk. Aztán távozott és halottam, hogy rossz útra tért és a kalozók közé állott. Sajnátlom, ha úgy lenne.

— Ugy volt, halála órájában megvallotta. Hallottam gyónást, mert velem egy cellában volt, hol meg is halt. Halálát tartozom önmag azért, mit nekem mondott. Nem tudja-e, hogy a "Pendola" merre ment Madarirából?

— Azt halottam, hogy Fokvárosba megy, de kétségem az nem lehet számba venni. On is tudja, hogy az ly hajók nem tartanak be egy bizonyos járatot. A kaloz csak oda megy, ahol prédát vár.

— Nem lehetne megtudni innen, hogy a "Pendola" hol vetett horgonyt?

— Az lehetséges, csak sok költséggel jár. Ha Berlinbe fordul a külügy hivatalhoz, a konzulnak tudkozozhatunk. Onnet fog hirt kapni, de nagyon sokáig fog tartani.

— És ha ezt távirati uton kérem?

— Gyorsabban fog menni, de több költségre is kerül. De tegyük föl, ha meg is tudja, hogy a "Pendola" hol van, mit használna ez önmag?

Megkeresem azt a kalozhajót.

— Miért?

— Miért?

— Hát szabadságértékes önmag!

— Nagyon értékes! Majd később elmondom önmag ezt az eseret. Mondja csak: jelenleg szerzőlve van!

Nem vagyok.

— Tud-e hajót vezetni?

— Hozom!

— Talán gúzljajót is?

— Azt is, ha nálam jó gépészem van.

— És az ly sebcs járását gözcs megbirkozánké-e a "Pendola"

BARLANGI KASTÉLY TITKA 319

Hala!

— Ez nekiz kérdés. Agyunkban kellene felszerelni, hátor és hozzájáró embereket kellene keresni és a hajónak szárdunk kellene lennie.

— Talán nem tartja lehetetlennek?

— Ily körülmények között nem!

— És mibe kerülne egy ilyen hajó?

— Kérelhetni harvan ezer forintba?

— És ilyen hasznát hajó nem kapható?

— Nehézem. Az ilyen hajókat csakhas megáncosítva építik.

Ezek mutató hajók milliószámok részre és az ly emberek nem adják el. Aztán meg használt hajó nem lenne alkalmas az ön számára. Az ly hajót kint és célra kell csináltatni.

— És hol építenek legjobban?

— Gyenontot ajánlom, a Clyde partján.

— Ezerint Sétőházon?

— Ott. De önmag kellene oda menni.

— Nekem? — Hisz én nem érek elhez! Nem lenne kéleves velen jönni, ha tanácsot elfogadhatnám?

— Nagyon szívesen, orvos ur.

— Majd megmondolom tehát. Hozom, ki nagyon szereti ön, kerdezet, engem, hogy nem keliszámok-e önmag bizonyos ismeret, hogy önálló lehetne. Ha megmondolam a földhajt, ez esetben nem lenne ugyan a tulajdonos, de annak parancsolata és ha ebben edolom, szívesen gondoskodnék ön-rol. Most kissé az erődbe megyek. Amit az imént nekem mondt az ly gondolkozom kell, jó eszt kormányos.

— Jó eszt orvos ur.

Ezzel kezét nyujtotta és elváltak. Mindketten meggyőződtak arról, hogy sorok másid kezve, leantahó egyelőre székapszófólt.

Egy óra mult el, míg Madarit visszajött.

A kastély udvarán áthaladva, utja a palatához molett vezetett el. Betekintve látta, hogy anyja és haza beam vannak. Ő is beort tehát. A két helyeg nagy munkában volt, elbírték az asztalon nagy halom virág hervort. Midőn az orvos kerélt te-kinetét észreverték. Madaritug így szól:

— Hogy e nagy nap öröme káltsóg is meggyővőtlom, lejtünk összevagdolom a legszűbb virágokat, hogy felkáltsátsk vele Madarit szobájú szepvessé felgyővőtlom alka-

